

Єдина Країна

Единая Страна

КРИЛА УКРАЇНИ

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 37 (804)

14 – 18 вересня
2015 року

www.krula.com.ua

e-mail: krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс –
22242

На варті неба України!

Сім'ї загиблих в АТО військовослужбовців отримали житло

3 стор.

Військові з недовірою ставляться до перемир'я

9 стор.

Німецький фотограф:

“Так, як вони літають, –
ще ніде не бачив!”

8 стор.

Цьогорічна виставка “Зброя та безпека” стане найбільшою в історії України

XII Міжнародна спеціалізована виставка “Зброя та безпека – 2015”, що триватиме з 22 по 25 вересня 2015 року в Києві на території Міжнародного виставкового центру, стане найбільшою в історії України.

– “Зброя та безпека – 2015” стане найбільшою подією такого спрямування за всю історію України. Сучасний формат виставки є відповіддю на зовнішні виклики сьогодення, які переживає весь цивілізований світ разом з Україною внаслідок агресії Росії, – повідомив генеральний

директор ТОВ “Міжнародний виставковий центр” Анатолій Ткаченко.

Важливо також, що військова частина виставки цьогоріч зазнала відчутного оновлення. Зокрема, тут будуть представлені озброєння і засоби індивідуального екіпірування солдата на полі бою, техніка та озброєння Сухопутних військ, озброєння та екіпірування правоохоронних органів, засоби забезпечення прикордонного контролю, військова авіація. Понад 40 натурних зразків військової та спеціальної техніки, зокрема авіаційної, будуть розміщені в двох павільйонах і на відкритих майданчиках.

Площа виставки складатиме

18 тисяч квадратних метрів. У ній братимуть участь 200 фірм, з яких – 21 іноземна компанія з 9 країн світу (Болгарія, Велика Британія, Естонія, Ізраїль, Індія, Китай, Нідерланди, Польща та США). Оборонно-промисловий комплекс України представлятимуть 32 підприємства ДК “Укроборонпром”, а також “Мотор Січ”, “АвтоКрАЗ”, “Південний машинобудівний завод імені Макарова”, КБ “Південне”, завод “Ленінська кузня”, корпорація “Богдан”, КП СПС “Арсенал”.

Свою участь у виставці вже підтвердили іноземні офіційні делегації з Грузії, Іраку, ОАЕ, Польщі, а також НАТО.

2 стор.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

СПІВПРАЦЯ

Генерал-полковник Степан Полторак: “Робота з Офісом зв’язку НАТО в Україні набула іншого темпу та якості”

Про це повідомив Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак під час зустрічі з новопризначеним Директором Офісу зв’язку НАТО в Україні Александром Вінніковим.

Генерал-полковник Степан Полторак привітав пана Александра Віннікова зі вступом на посаду та побажав плідної роботи.

Також Міністр оборони України висловив сподівання, що співпраця з Альянсом буде набирати динаміки, адже така спільна робота дуже важлива не лише для оборонного відомства, а й для країни загалом.

– У Міністерстві оборони України розпочалися кардинальні зміни, реформи, які торкаються усіх видів

діяльності, – розповів генерал-полковник Степан Полторак. – І в процесі реформування активну участь беруть іноземні радники.

Також він відзначив, що на кожному полігоні, де проходять підготовку військовослужбовці, до навчання долучаються іноземні колеги, зокрема інструктори з країн-членів НАТО. Що дає змогу впроваджувати закордонний досвід у вітчизняний процес підготовки.

У свою чергу, Директор Офісу зв’язку НАТО в Україні подякував за встановлення такої тісної співпраці, зокрема надання іноземним радникам можливості брати участь у розробці ключових документів, які покликані реформувати українське оборонне відомство.

СПРОСТУВАННЯ

Грошові винагороди за участь в АТО – на постійному контролі керівництва Міноборони та штабу АТО

У зв’язку з поширенням деякими ЗМІ інформації про невиклату військовослужбовцям 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади Збройних Сил України грошової винагороди за знищену військову техніку під час виконання завдань в зоні АТО Міністерство оборони України повідомляє наступну інформацію.

Додаткова винагорода за успішне виконання завдань зі знищення або захоплення техніки противника виплачується особовому складу Збройних Сил України відповідно до наказу МО України від 02.02.15 № 49 “Про особливості виплати винагород військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу в особливий період та під час проведення антитерористичних операцій”.

Зазначені виплати забезпечені необхідним фінансовим ресурсом.

Одним із підтверджень успішного виконання завдань зі знищення або захоплення ворожої військової техніки є дані фото- та відеоспостереження з координатами місця знищення техніки, які необхідно надавати з метою недопущення зловживань та завдання матеріальних збитків державі.

Водночас, з метою спрощення процедури підтвердження успішного виконання зазначених завдань Міністерством оборони України були розроблені зміни до відповідного наказу МО України, якими пропонується надавати як докази або дані фото- та відеоспостереження з координатами місця знищення техніки,

або донесення (доповідь, рапорт) командирів суміжних (розвідувальних) підрозділів, які за результатами візуального спостереження підтверджують знищення техніки.

Зазначені зміни погоджені із зацікавленими міністерствами та відомствами і найближчим часом будуть доведені до військ.

Станом на 15 вересня 2015 року військовослужбовці Збройних Сил України отримали грошові

винагороди на суму близько 64,7 млн грн, в тому числі: 767 тис грн – за знищену техніку противника, 3,36 млн грн – за успішне виконання бойових завдань у складі підрозділів і понад 60,5 млн грн – за безпосередню участь у бойових діях (по 1 тис грн за добу).

Особовий склад 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади отримав грошових винагород на суму понад 12 мільйонів гривень.

Питання повноти та своєчасності виплати винагород за участь в АТО перебувають на постійному контролі керівництва Міністерства оборони та штабу Антитерористичної операції.

ЕКСПЕРИМЕНТ

Харчуватись по-новому

В Академії Сухопутних військ розпочався експеримент з організації харчування курсантів, метою якого є визначення можливості запровадження системи організації харчування військовослужбовців за стандартами, наближеними до стандартів армій провідних країн світу.

Експеримент триватиме до кінця грудня 2015 року. За його результатами керівництвом держави та Збройних Сил України буде прийнято рішення щодо удосконалення системи харчування військовослужбовців Збройних Сил України.

Початку експерименту передувала величезна та копітка робота Тилу Збройних Сил України, Академії Сухопутних військ, волонтерських організацій. Було закуп-

лено необхідне обладнання та підготовлено особовий склад, який залучається до забезпечення харчування курсантів Академії.

На контроль проведення експерименту прибули начальник Центрального продовольчого забезпечення Тилу Збройних Сил України полковник Олександр Андрух, а також представники волонтерського десанту Міністерства оборони України Діана Петреня та Артем Єрьомін.

ОГОЛОШЕННЯ

Відповідно до ст. 15 Закону України “Про державну службу” військовою прокуратурою Центрального регіону України оголошується конкурс на заміщення вакантної посади:

головний спеціаліст відділу матеріально-технічного забезпечення та соціально-побутових потреб військової прокуратури Центрального регіону України (м. Київ)

У конкурсі можуть брати участь особи, які мають вищу освіту та стаж роботи за спеціальністю не менше двох років або досвід роботи на посадах державної служби чи посадах в органах місцевого самоврядування не менше одного року. Оклад головного спеціаліста відділу матеріально-технічного забезпечення та соціально-побутових потреб – 1480 грн.

Додаткова інформація щодо основних функціональних обов’язків, розміру та умов оплати праці надається за телефонами (044) 285-67-68, 285-25-47.

До заяви про участь у конкурсі додаються такі документи: заповнена особова картка (форма П-2 ДС) з відповідними додатками; дві фотокартки розміром 4x6; копії документів про освіту, підвищення кваліфікації, присвоєння вче-

ного звання, присудження наукового ступеня;

декларація про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру за 2014 рік за формою, передбаченою Законом України “Про засади запобігання і протидії корупції”;

копія паспорту; копія військового квитка (для військовозобов’язаних);

довідка про допуск до державної таємниці (у разі його наявності).

Термін подання заяви – 30 календарних днів з дня оголошення конкурсу.

За довідками звертатися: військова прокуратура Центрального регіону України, відділ роботи з кадрами, м. Київ 14, вул. Командарма Каменева, 8, тел. (044) 285-67-68, 285-25-47.

РЕЙТИНГ

Українська армія – 25-та у світі

Україна посіла 25 місце в рейтингу найбільш сильних у військовому відношенні країн світу. Про це повідомив портал Global Firepower, який склав Глобальний індекс військової потужності. Перше місце традиційно утримують Збройні сили США. Американський уряд витратив на армію 577 млрд доларів. На другому місці все ще залишаються російські війська, а трійку лідерів замкнув Китай.

Пекін витрачає на оборону більше ніж Москва, але GFP оцінює військовий потенціал Росії вище за рахунок переваги у чисельності озброєння і військової техніки, наприклад танків – 15398 проти 9150.

Четверту позицію в рейтингу посіла Індія. Серед європейських країн GFP вище всього оцінює Велику Британію – п’яте місце, в десятку також увійшли Франція, Німеччина і Туреччина.

Методологія підрахунку враховує більше 50 факторів, серед яких – витрати на оборону, потужність військово-повітряних і військово-морських сил, обсяги видобутку природних ресурсів та логістичні особливості країн, наприклад кількість морських портів і діючих аеропортів, протяжність шляхів сполучення тощо. Важливу роль в підрахунках відіграють і людські ресурси.

У рейтингу не враховується ядерний потенціал держав, а також характер військового та політичного лідерства країн.

ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ФОРУМ

Цьогорічна виставка “Зброя та безпека” стане найбільшою в історії України

Закінчення. Початок на 1 стор.

У рамках програми виставки відбудеться III Міжнародна конференція з питань розвитку озброєння та військової техніки, в якій братимуть участь фахівці наукових установ Збройних Сил України та провідних підприємств оборонно-промислового комплексу України. На конференції запланований також виступ представника НАТО. Загалом під час проведення виставки передбачено проведення 30 науково-практичних та презентаційних заходів.

Більш детальна інформація про учасників виставки – підприємства авіаційної і ракетно-космічної галузі на 6-7 сторінках нашої газети.

ОФІЦІЙНО

Президент затвердив рішення РНБО про санкції щодо осіб, причетних до анексії Криму і агресії на Донбасі

Президент підписав Указ “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року “Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)”. Згідно з рішенням, санкції вводяться строком на один рік.

Президент повідомив, що ці обмежувальні заходи стосуються більше 400 фізичних та більше 90 юридичних осіб Російської Федерації та інших країн, які причетні до анексії Криму і агресії на Донбасі.

Перед цим на зустрічі з членами Політико-безпекового комітету ЄС Президент закликав продовжити та розширити санкції у від-

повідь на рішення лідерів так званих “ДНР” та “ЛНР” про проведення незаконних виборів 18 жовтня та 1 листопада. За словами Петра Порошенка, ці фейкові вибори поставлять під величезну небезпеку Мінські домовленості.

– Це авантюра, безвідповідальне рішення потребує нашої чіткої, скоординованої реакції на загрозу, яка створена Мінським домо-

вленостям, у вигляді продовження та розширення санкцій, забезпечення рішучих кроків, які дозволять нам укріпити оборону не лише України, а й всього Європейського Союзу, бо зараз тут іде війна не лише за суверенітет і територіальну цілісність України, а й за свободу, демократію, за європейські цінності, – наголосив Глава держави.

ЗУСТРІЧ

Російська агресія – загроза європейській системі безпеки

16 вересня відбулась зустріч Секретаря РНБО Олександра Турчинова з делегацією Політико-безпекового комітету ЄС на чолі з Вальтером Стівенсом.

Під час зустрічі сторони обговорили питання реформування сектора безпеки і оборони в нашій країні. В цьому контексті Олександр Турчинов подякував за підтримку, яку надають в цьому питанні стратегічні партнери з ЄС.

Також співрозмовники обговорили ситуацію на сході України та в АР Крим. Секретар РНБО наголосив, що говорити про припинення російської агресії можна буде тільки тоді, коли останній російський солдат буде виведений як зі сходу України, так і з АР Крим.

– Ми сподіваємось, що питання припинення російської агресії на сході України та в Криму і надалі не залишиться поза увагою наших стратегічних партнерів, тому що це агресія не тільки проти

нашої держави, це агресія проти європейської системи безпеки та усього світового порядку, який був побудований після Другої світової війни, – сказав Олександр Турчинов, наголосивши, що саме тому питання санкцій потрібно розглядати не як тимчасову кампанію, а принаймні на середньострокову перспективу.

Своєю чергою, Вальтер Стівенс зазначив, що візит делегації комітету, яка складається з послів-представників всіх держав-членів ЄС, має на меті продемонструвати єдність та підтримку Україні.

– Ми повністю підтримуємо суверенітет, незалежність та територіальну цілісність України. І в жодному разі не визнаємо анексії Криму та робитимемо все можливе для допомоги Україні в боротьбі проти агресії, – зазначив він.

Сім'ї загиблих в АТО військовослужбовців отримали житло

У Полтаві, Миргороді, Комсомольську та Кременчуці Полтавська область, п'ять сімей військовослужбовців, які загинули під час проведення антитерористичної операції, вже отримали квартири.

Забезпечення сімей житлом здійснювалося згідно з розподілом та за бюджетною програмою “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла в житлових будинках, що прийняті в експлуатацію та на вторинному ринку”. В області створено комісію з питань забезпечення житлом учасників АТО, зокрема бійців, які отримали інвалідність у результаті бойових дій, та родин полеглих захисників. Відповідно до державної програми на придбання житла сім'ям загиблих бійців виділено 7,7 мільйона гривень.

– Станом на сьогодні вже розподілено 4,6 мільйона гривень. За ці кошти планується придбати житло для дванадцяти сімей у різних районах області, – повідомив начальник Департаменту архітектури і містобудування облдержадміністрації Олександр Панков. – Одинадцять квартир отримують сім'ї військовослужбовців, які загинули, одну квартиру – військовослужбовець, котрий став інвалідом.

Олександр Панков також розповів, що в області обстежено житлові умови 92 родин бійців, які загинули під час проведення антитерористичної операції. За підсумками проведеної роботи 22 родини потребують поліпшення житлових умов, а 21 родину вже взято на квартирний облік. Наразі триває обстеження житлових умов ще у трьох родинах.

НОВИНКА

В Україні розпочинають виробництво автомата “Малюк”

Стало відомо про багатосторонню угоду, що укладено між розробниками, виробниками та потенційними споживачами щодо організації виробництва дослідної партії унікального українського автомата нового покоління “Малюк” для проведення подальших випробувань і прийняття рішення про постановку на озброєння.

Автомат “Малюк”, що задумувався розробниками (українська компанія “ІнтерПро-Інвест”) як варіант глибокої модернізації радянських АКМ та АК-74 за схемою бул-пап, після ряду випробувань в реальних умовах та внесення низки конструктивних змін, являє собою самостійну оригінальну конструкцію, що за показниками точності, надійності та зручності суттєво перевер-

шує легендарні вироби Калашникова.

Унікальні характеристики автомата вже зацікавили потенційних споживачів – Міністерство оборони та Національну гвардію України, які найближчим часом готові розпочати випробування “Малюка”. Дослідна експлуатація автомата в окремих армійських підрозділах вже підтвердила високі характеристики та викликала обґрунтований інтерес спецпризначенців.

“Малюк” сконструйовано за схемою “бул-пап”. Зброя оснащена трьома планками Picatinny - для установки додаткових оптичних і механічних пристроїв, зокрема прицілу, рукоятки, сошок та ін. Так само на “Малюкові” кріпиться і глушник, що можна швидко зняти.

Магазини вставляються в спеціальну шахту, яка допомагає не тільки краще їх фіксувати, а й сконструйована таким чином, щоб магазин легко випадав під власною вагою при натисканні кнопки викиду, розташованої поруч з курком. У будь-якому положенні користувачеві зброї магазин дуже легко вставити в ствольну коробку.

В автоматі оптимально використовується енергія порохових газів і застосована конвекційна система відводу тепла від ствола. Завдяки цьому ресурс ствола збільшено більше ніж у два рази у порівнянні з ресурсом ствола автомата Калашникова. Автомат уніфікований. Передбачена можливість використання зброї як лівшею, так і правшею. При цьому ергономічна ручка зведення затвору при стрільбі не рухається, що виключає можливість травматизму.

У порівнянні з автоматом Калашникова у “Малюка” значно менша віддача. Ним можна управляти однією рукою: знімати із запобіжника, вести вогонь, міняти магазин і перезаряджати.

Виробництво автомата для військових буде розгорнуто на ДП “Красилівський агрегатний завод”, що надасть змогу розширити продуктову лінійку підприємства та створити нові робочі місця.

Незабаром буде представлено і цивільну версію, що може стати сенсацією серед мисливців та тих, хто хоче гарантувати власну безпеку. Виробництво цивільного “Малюка” планується розгорнути на потужностях львівського Концерну “Електрон”.

З автоматом “Малюк” можна буде ознайомитись під час XII Міжнародної спеціалізованої виставки “Зброя та безпека – 2015”. “Малюк” буде представлений на стенді ДП “Красилівський агрегатний завод”, експозиції ДК “Укроборонпром” (Н-1).

defense-ua.com

Арсеній Яценюк: “Російська армія – це загроза для всього світу. Україні потрібна оборонна зброя”

– Ми розуміємо, що в цьому конфлікті немає військового вирішення. Але цьому конфлікту немає вирішення без війська. Тож нам потрібна сильна армія, щоб зупинити російських терористів, – заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк під час Дванадцяті щорічної зустрічі Ялтинської європейської стратегії (YES).

Відповідаючи на запитання щодо можливості надання західними партнерами зброї для України, Арсеній Яценюк наголосив: “Ми не просимо наступальної зброї. Ми просимо про оборонну зброю аби зробити українську армію ефективною”.

Глава Уряду додав, що російські військові літаки постійно порушують повітряний простір партнерів НАТО, що сталося навіть у Великій Британії

– Російські війська посилають свої підводні човни до наших кордонів. Росія намагається загострити політичну ситуацію в ЄС. Вона здійснює політичний підкуп політиків та медіа в ЄС. Російська армія – це загроза глобальній стабільності, – наголосив Арсеній Яценюк.

Також він підкреслив, що Захід постав перед низкою викликів.

– США має вирішити проблеми світу, Євро-союз має вирішити низку проблем всередині ЄС, і вони мають свою внутрішню політику. Тож для нас важливо, аби для США та ЄС Україна була пріоритетом. Росія воює не лише з Україною. Україна – це поле бою. Російський президент воює з цінностями вільного світу. Це наша спільна боротьба за права та свободи, за вільний світ та гідність кожної людини, – підкреслив прем'єр.

ХОЧЕШ МИРУ...

400 одиниць бронетехніки до кінця року

Незважаючи на перемир'я на Донбасі, Збройні Сили України продовжують готувати техніку і особовий склад. Про це заявив у Харкові Міністр оборони України Степан Полторак як повідомляє Укрінформ.

– Перемир'я на Донбасі дозволяє нам краще підготувати і особовий склад, і техніку. Передбачити надалі дії терористичних угруповань дуже важко. Ми цей момент використали для того, щоб підготуватися до зими, підготувати особовий склад, який сьогодні є і з зони АТО. У нас практично усі полігони забиті особовим складом, де вони проводять навчання, – очільник МО України.

За його словами, потрібно готувати потужну армію, “здатну захистити кордони”.

– Останнім часом зона АТО

знаходиться у стабільному стані. Обстрілів небагато, наприклад, учора їх було три, два дні тому взагалі не було. Як правило, це постріли із стрілецької зброї. Перемир'я на фронті в цілому зберігається, – додав глава Міноборони.

Щодо танків, то, за його словами, до кінця року армія отримає ще близько 400 одиниць бронетехніки: “Це не лише танки, але і модернізована техніка”.

За його словами, заводи, які працюють на ЗС, значно поліпшили свою роботу, “якщо порівняти

з минулим роком”.

Як повідомляє прес-служба Міноборони, у рамках робочого візиту Степан Полторак також ознайомився з матеріально-технічною базою факультету Військової підготовки Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”.

– Нещодавно мною було прийнято рішення повернути право самостійного використання коштів, передбачених для зміцнення матеріально-технічної бази вищим навчальним закладам, – відзначив він.

Крім того, за словами міністра, “найближчим часом буде прийняте рішення про закупівлю тренажерів військової техніки для навчання курсантів, а також про збільшення державного замов-

лення на підготовку військових фахівців з нових зразків озброєння і військової техніки для Збройних Сил України, вітчизняними заводами, що поставляються виробниками”.

ПЛАНИ

Кабмін затвердив перелік зенітних ракетних систем, що підлягають модернізації

Кабінет Міністрів України затвердив перелік зенітних ракетних систем, що підлягають розробці і впровадженню у виробництво та експлуатацію, а також модернізації. Про це йдеться в розпорядженні уряду №921 від 8 вересня.

Зокрема, модернізації підлягають зенітні ракетні комплекси з дальністю дії до 50 км та їх складові частини, зенітний ракетний комплекс “Стріла”, гарматно-ракетний комплекс “Тунгуска”, зенітні ракетні комплекси “Оса”, “Бук М1” (потребує також доопрацювання) і “С-125”.

Також до списку ракетних систем, які потребують модернізації та доопрацювання, потрапила зенітна ракетна система (комплекс) “С-300П”, зенітні ракетні системи та комплекси середньої дальності і зенітні керовані ракети до них.

Кабмін надав генерально-

му конструктору – генеральному директору державного підприємства “Державне киевське конструкторське бюро “Луч” Олега Коростельову повноваження генерального конструктора із створення та модернізації зенітних ракетних систем і комплексів протиповітряної оборони.

САНКЦІЇ

Український повітряний простір закритий для переміщення російських літаків до Сирії

Повітряний простір над територією України взагалі закритий для переміщення будь-яких російських літаків до Сирії, а повітряний простір над нейтральними водами зараз особливим чином контролюється. Про це повідомив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк по завершенні зустрічі із Главою Уряду Словачької

Республіки Робертом Фіцо в рамках робочого візиту до Братислави 10 вересня.

Арсеній Яценюк зазначив, що дав відповідне доручення “Украероруху”.

– “Украерорух” із Євроконтролем посилює контроль на рахунок переміщення будь-яких російських літаків до Сирії, – підкреслив він.

ОФІЦІЙНО

ДП “Антонов” вийшов з українсько-російського СП

Український ДП “Антонов” вийде зі спільного українсько-російського підприємства “ОАК-Антонов”. Дане рішення закріплене розпорядженням Кабінету Міністрів від 8 вересня 2015 р. № 920-р та опубліковано на сайті уряду.

“Погодитися з пропозицією Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Державного авіабудівного концерну “Антонов” щодо виходу зазначеного концерну зі спільного російсько-українського підприємства Товариство з обмеженою відповідальністю “ОАК-Антонов”, – йдеться в розпорядженні.

Так, 27 жовтня 2010 року в Києві було підписано угоду про створення російсько-українського спільного підприємства ТОВ “ОАК-Антонов” між росій-

ською “Об'єднаною авіабудівною корпорацією” (ОАК) і українським Державним авіабудівним концерном “Антонов”.

Спільне підприємство повинно було займатися питаннями координації діяльності підприємств концерну “Антонов” і ВАТ “Об'єднана авіабудівна корпорація” в напрямках закупівлі комплектуючих, виробництва, маркетингу і продажу, а також післяпродажного обслуговування спільної продукції та створення нових модифікацій літаків “Антонов”.

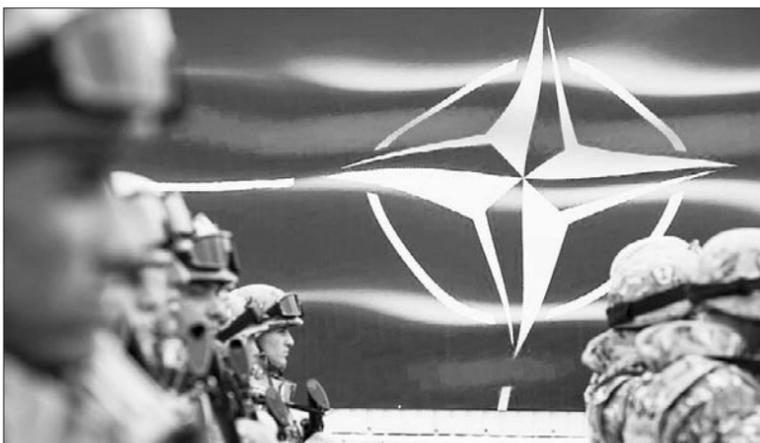
ПРОЕКТ

Логістика ЗС України за стандартами НАТО

Міноборони підготувало проект угоди з НАТО, що регламентує співпрацю в рамках трастового фонду Альянсу з реформування системи логістики та стандартизації Збройних Сил України.

Як передає кореспондент УНІАН, про це повідомив помічник Міністра оборони України з питань зв'язків з громадськістю підполковник Олексій Чорнобай на брифінгу в Києві.

– Міністерство оборони України продовжує виконання програми діяльності Кабміну та Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” у рамках цієї роботи Міноборони підготувало проект угоди з НАТО з підтримки, яка регламентує співпрацю в рамках трастового фонду НАТО з рефор-

мування системи логістики та стандартизації, – зазначив помічник МО України з питань зв'язків з громадськістю. – На даний час проект переданий радникам при Міноборони та Генштабі ЗС для опрацювання. З метою переходу

Збройних Сил до нової системи логістичного забезпечення за стандартами НАТО у Міноборони сформований перелік національних стандартів з управління життєвим циклом озброєння та військової техніки.

КОНТРАКТ

Збройні Сили України отримають велику партію безпілотників “Рейвн”

Компанія “АероВайронмент” оголосила про укладення з командуванням Сухопутних військ США контракту вартістю 9,05 млн дол на постачання українській армії партії міні-БЛА RQ-11B “Рейвн”. Згідно із прес-релізом МО США, контракт буде виконаний в рамках програми “Іноземні військові продажі” на підприємстві в штаті Каліфорнія до 11 травня 2016 року.

БЛА будуть передані у версії з аналоговим обладнанням, по всій видимості, імовірно в складі 24 комплектів міні-БЛА RQ-11B “Рейвн” в кількості 72 од. Фінансування проекту буде здійснено за рахунок спеціального фонду оборонного бюджету США.

RQ-11 Raven (“Ворон”) – малий розвідувальний БПЛА американського виробництва. Розроблений на основі конструкції безпілотного апарата FQM-151 “Пойнтер”, випускається в декількох модифікаціях.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ

Чернігівщина зустріла героїв

У Чернігові урочисто зустріли воїнів 90-го окремого аеромобільного батальйону, які прибули із зони проведення АТО.

Батальйон вів важкі бої з листопада 2014 року, коли вперше заступив на "варту" захисників донецького аеропорту. Практично повністю сформований з мобілізованих бійців, завдяки зусиллям кадрових офіцерів він швидко здобув авторитет одного з найкращих у боях на Донбасі. Весь світ бачив репортажі про захист комплексів летища серед інших і дев'яностим батальйоном. Всі чудово розуміли – там б'ються справжні герої. Ці хлопці одними з останніх виходили з Донецького аеропорту. Від зими десантники тримали оборону в районі Водяного та Опитного на Донеччині. Нині їх демобілізували та відправили додому.

На центральній площі Чернігова героїв-"кіборгів" урочисто зу-

стріли мешканці обласного центру, рідні та близькі бійців, волонтери, представники громадських

організацій, органів державної влади та місцевого самовряду-

Воїни-десантники поклали квіти до пам'ятного Меморіалу героям, які загинули, захищаючи незалежність України на Донбасі. На жаль, під час виконання бойових завдань в зоні проведення АТО цей підрозділ теж зазнав втрат. Серед загиблих героїв-десантників – і уродженець міста Ніжин, старший розвідник солдат Олег Биков. Він загинув 26 лютого 2015 року під час обстрілу з танка командно-спостережного пункту батальйону в районі с. Водяне (Донецька область). Похований на батьківщині. Указом Президента України "за особисту мужність і високий професіона-

вання. Вони скандували гасла "Героям слава!", "Дякуємо за відвагу!", "Ви, бійці славетної землі!", "Вами пишається Україна!". Крім цього, за народним звичаєм та в знак пошани до українських захисників, дівчата у народному вбранні вручили їм хліб і сіль.

лізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Військовій присязі", Олег Биков нагороджений орденом "За мужність" III ступеня (посмертно).

Вадим Мисник.
м. Чернігів.

ПОДАРУНОК

Львівські десантники встановили найбільший прапор в Лисичанську

Військовослужбовці 80-ї окремої десантно-штурмової бригади ВДВ ЗС України третьої хвилі мобілізації виступили з ініціативою встановити на одному з териконів Лисичанська Державний Прапор України і у такий спосіб зробити перед демобілізацією подарунок мешканцям цього міста.

Ідею бійців підтримало командування частини. Упродовж кількох годин десантники зробили металеву щоглу висотою близько 13 метрів, однак для такої конструкції потрібен був і прапор відповідних розмірів. Тут на допомогу прийшли самі мешканці Лисичанська. Вони оперативним чином знайшли необхідний матеріал і зшили прапор розміром 2,5 на 5 метрів. Тож прапор львівських десантників виявився найбільшим у місті.

Вже наступного дня синьо-жовте знамено встановили на териконі, а за кілька годин тут з'явилися і перші молоді люди та діти, які бажали сфотографуватися на його фоні.

– Тут раніше ми самі встановлювали прапори, однак їх постійно зривали якісь негідники, – говорить мешканець Лисичанська, волонтер Сергій Фесенко. – Я вдячний десантникам за цей подарунок, а особливо за те, що зробили такий потужний флагшток. Кожного разу, коли я дивлюся на терикон і бачу тут прапор, я знаю, Лисичанськ – це Україна, а значить все буде добре.

Прес-служба 80-ї бригади ВДВ.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Волонтерську допомогу віддали сиротам

Військовослужбовці 95-ї окремої аеромобільної бригади ВДВ ЗС України завітали до Слов'янської загальноосвітньої школи-інтернату №1. Воїни віддали сиротам 13 ящиків з печивом і цукерками, які волонтери зібрали для військових.

– Розвідникам 95-ї бригади волонтери привезли ящики з солодощами. Командир підрозділу одразу сказав: все це ми віддамо сиротам, – розповів офіцер бригади. – Ми всі погодилися і не пошкодували. Тільки заїхали у двір інтернату, як на нас зустріли десятки дітей, почали стрибати на руки, обнімали. Ми ледь стримували слези.

У Слов'янській загальноосвітній школі-інтернаті живуть і навчаються кількості дітей, позба-

влених батьківської опіки. Є й такі, чий батьки загинули внаслідок обстрілів міст Донбасу терористами.

– Ці діти знають, що таке війна не з телевізора. Російські найманці вбили їхніх батьків, знищили їхні домівки, забрали дитинство. І неспроста ці діти радіють

людям у формі, бо знають: там, де ми, буде спокійно, – розповідають десантники. – Вони не хотіли нас відпускати, просили заїжджати частіше. У відповідь ми пообіцяли, що повернемося з подарунками ще не раз.

Прес-служба 95-ї окремої аеромобільної бригади.

КОНЦЕРТ

Етнічний рок в зоні АТО для "крилатих піхотинців"

До базового табору "крилатих піхотинців" – 95-ї окремої аеромобільної бригади ВДВ ЗС України, що на Донеччині, завітав кийський гурт "ТаРута" і гості з Литви – гурт альтернативної музики "Skyle".

– Зараз триває війна на всіх фронтах, – звернувся до десантників лідер гурту "ТаРута" Євген Романенко. – Як на власне військовому, так і на інформаційному та естрадному. Ми нарешті бачимо, хто є нашими справжніми братами, а хто тільки століттями так себе називав, а у відповідальний момент встромив ножа в спину.

Музиканти подарували "крилатим піхотинцям"

справжнє свято етнічного року – заспівали свої хіти "Червоно-чорний стяг", "Дике поле", "Поборемося".

– У кожного з вас є коханка, яку ви щодня пестите і називаєте наймилішими словами. Це ваш вірний АК-47, – так представив свою пісню "Коханка" лідер гурту. Слідом за "ТаРугою" десантників привітав гурт з латвійського Вільнюсу "Skyle". Солоїсти Аїсте Смілгвічюте та Рокос Радзевічюс заспівали хіти зі свого альбому "Брати".

На завершення концерту латвійці спільно з "крилатими піхотинцями" по черзі заспівали два гімни – Латвії та України. На знак підтримки двох народів зв'язали до купи два державні прапори.

Прес-служба 95-ї окремої аеромобільної бригади.

РОЗКЛАД РОБОТИ ВИСТАВКИ:

22 вересня (вівторок) – 10.00-19.00

Обмеження у відвідуванні – день закритий для загальної публіки. Вхід на виставку тільки для фахівців: за службовими посвідченнями силових структур, держслужбовців, у складі делегацій за офіційними списками підприємств та організацій.

23 вересня (середа)

10.00-19.00 – фахівці та загальне відвідування (вхід до 18.30)

24 вересня (четвер)

10.00-19.00 – фахівці та загальне відвідування (вхід до 18.30)

25 вересня (п'ятниця)

10.00-16.00 – загальне відвідування (вхід до 15.30)

22-25 вересня 2015 року в Києві, на території Міжнародного виставкового центру, пройде XII Міжнародна спеціалізована виставка “Зброя та безпека – 2015”

Організаторами виставки виступили Міністерство внутрішніх справ України і ТОВ “Міжнародний виставковий центр”, за підтримки Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Міністерства оборони України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Державної служби експортного контролю України.

Співорганізатор – Державний концерн “Укроборонпром”. Виставка “Зброя та безпека – 2015” проходить в умовах

продовження збройної агресії з боку Російської Федерації. Саме тому основні акценти заходу зміщуються в сегмент задоволення потреби Збройних Сил, Національної гвардії України та інших вітчизняних силових структур в сучасних зразках озброєнь і військової техніки. Однак також не будуть забуті традиційні для виставки сегменти – мисливська зброя і засоби екіпіровки, а також товари для активного відпочинку та дозвілля.

“Зброя та безпека – 2015” охопить два основних напрямки: “Озброєння і військова техніка для армії і правоохорон-

них органів” і “Зброя для цивільного населення”, які будуть відображені у двох відповідних розділах.

В рамках військової частини виставки будуть представлені:

озброєння і засоби індивідуальної екіпіровки солдата на полі бою;

техніка та озброєння сухопутних військ;

озброєння і екіпірування правоохоронних органів;

засоби забезпечення прикордонного контролю;

військова авіація.

Підприємства авіаційної і ракетно-космічної галузі, які представляють свою продукцію на XII Міжнародній спеціалізованій виставці “Зброя та безпека - 2015”

Державний концерн “Укроборонпром”

ДК “Укроборонпром” об'єднує більше 100 підприємств-учасників у 5 основних галузях оборонної промисловості, зокрема у розробці та виготовленні озброєння та техніки, науковій діяльності та експортно-імпорتنних операціях.

“Укроборонпром” має більше 10 конструкторських бюро, які займаються розробкою, проектуванням та дослідженнями, завдяки яким Концерн впроваджує нові рішення та інновації.

У Концерні працює близько 80 000 висококваліфікованих співробітників, більшість з яких має вищі наукові ступені в галузі машинобудування, прикладної математики, фізики і т.д.

Розуміючи, що інновації вимагають кваліфікованих, освічених фахівців, керівництво Концерну ініціювало довгострокове співробітництво підприємств з провідними навчальними закладами країни, перелік яких постійно збільшується.

Концерн поглиблює співпрацю з українськими підприємствами, посилюючи внутрішню кооперацію вітчизняних виробників, та розширює коло іноземних партнерів.

“Укроборонпром” має уповноважених державою постачальників ОВТ, які забезпечують зовнішньоекономічні операції з продукцією військового призначення та подвійного використання в інтересах Збройних Сил України та інших військових формувань.

Керівництво Концерну розробило перспективну модель галузевих кластерів з чіткою спеціалізацією та замкненим циклом виробництва до фінального продукту.

Державне підприємство “Антонов”

Державне підприємство “Антонов” (колишній Авіаційний науково-технічний комплекс імені Олега Костянтиновича Антонова або АНТК ім.О.К.Антонова) – український авіабудівний концерн, що об'єднує конструкторське бюро комплекс лабораторій, експериментальний завод та випробувальний комплекс, для розробки та сертифікації літаків. З 4 квітня 2015 р. входить до складу державного концерну “Укроборонпром”.

Сфера діяльності:

– повний цикл створення сучасних літа-

ків – від передпроектних наукових досліджень до будівництва, випробувань, сертифікації, серійного виробництва й післяпродажного обслуговування;

– модифікація пасажирських, транспортних і спеціалізованих літаків

Літаки, створені на “Антонов”: Ан-2, Ан-3, Ан-4, Ан-6, Ан-8, Ан-10 “Україна”, Ан-12, Ан-14 “Бджілка”, Ан-22 “Антей”, Ан-24, Ан-26, Ан-28, Ан-30, Ан-32, Ан-34, Ан-38, Ан-70, Ан-71, Ан-72, Ан-74, Ан-24 “Руслан”, Ан-140, Ан-148, Ан-158, Ан-178, Ан-180, Виріб-181, Ан-218, Ан-225 “Мрія”.

Державне підприємство “Львівський державний завод ЛОРТА”

ДП “Львівський державний завод ЛОРТА” – один із найбільших в СНД виробників радіоелектронної апаратури, який з 1944 року працює у Львові. Підприємство входить до складу українського оборонного промислового комплексу.

Вид діяльності:

виробництво продукції спеціального призначення, радіовиміральної апаратури, комплектів супутникового телебачення, телевізорів кольорового зображення 6-го покоління, мікрохвильових печей, господарських товарів тощо.

Державне підприємство “Луцький ремонтний завод “Мотор”

ДП “Луцький ремонтний завод “Мотор” є провідним підприємством України та країн колишнього СРСР, що спеціалізується на ремонті авіаційних турбореактивних двигунів четвертого і третього покоління.

“Луцький ремонтний завод “Мотор” виконує наступні роботи:

капітальний ремонт авіадвигунів АЛ-21-ФЗ та усіх комплектуючих їх агрегатів. Авіадвигуни встановлюються на літаки Су-17, Су-20, Су-22, Су-24;

капітальний ремонт авіадвигунів АЛ-31-Ф, виносних коробок агрегатів (ВКА) та усіх комплектуючих до них. Авіадвигуни і ВКА встановлюються на літаки Су-27, Су-30;

гарантійне та післягарантійне обслуговування ремонтної техніки;

теоретичне і практичне навчання спеціалістів капітальному ремонту авіадвигунів та усіх комплектуючих агрегатів на підприємстві

Замовника та на базі “Луцького ремонтного заводу “Мотор”.

Підприємством освоєно та впроваджено у виробництво найбільш передові види ремонту та відновлення деталей і вузлів авіаційної техніки.

ДП “Конотопський авіаремонтний завод “Авіакон”

“Конотопський авіаремонтний завод “Авіакон” – українське державне підприємство, що забезпечує капітально-відновлювальний ремонт, переобладнання і модернізацію вертольотів сімейства Мі всіх типів і модифікацій, а також виробництво гумотехнічних виробів для їх агрегатів.

На даний момент пріоритетними напрямками діяльності є:

капітально-відновлювальний ремонт, переобладнання і модернізація вертольотів Мі-17, Мі-8, Мі-24, Мі-35, Мі-26, Мі-2 усіх модифікацій;

ремонт агрегатів вертолітного, приладного, спец- і радіоелектронного оснащення; дослідження технічного стану вертольотів у місцях, де вони експлуатуються; подовження міжремонтних ресурсів; антикорозійна обробка планера ЛА, фарбування поліуретановими емаллями фірми “Дюпон”;

виготовлення засklenня вертольотів Міля усіх типів і модифікацій; виготовлення гумотехнічних виробів для агрегатів вертольотів; навчання, перенавчання і підвищення кваліфікації авіаційного персоналу замовника.

Останніми роками важливим напрямком подальшого розвитку підприємства стало відпрацювання варіантів модернізації вертольотів, яке забезпечує підвищення живучості ЛА, їх вогневої потужності і поліпшення навігаційних характеристик. Під час проведення капітального ремонту вертольотів, на вимогу замовника, ДП “Авіакон” комплексно забезпечує такими видами робіт з модернізації:

оригінальна технологія динамічного балансування несучого і рульового гвинтів вертольотів, яка забезпечує зниження рівня вібрації і значно підвищує точність застосування засобів ураження;

цифрова система записів параметрів вертольотів;

модернізація вертольотів під встановлення двигунів ТВ3-117ВМ/ВМА, які мають покращені характеристики потужності;

встановлення оснащення для застосування вертольотів за вимогами ІСАО і НАТО;

встановлення систем ефективного захисту від теплових ракет типу АДРОС;

адаптація вертольотів під вимоги замовника;

захист фюзеляжів вертольотів від корозійних ушкоджень;

подовження життєвого циклу вертольотів.

КП СПБ “Арсенал”

Казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал” – українське підприємство, один із найбільших виробників України у сфері приладобудування, зокрема – оптичних приладів та оптико-електронних систем.

Продукція Космічна сфера

Всі космічні старту колишнього СРСР і Росії забезпечувалися за використанням арсенальських оптико-електронних систем орієнтування. Гордістю “Арсеналу” є створений в 70-х роках комплекс імітаторів зовнішньої візуальної обстановки, які створюють повну ілюзію маневрування і керування космічним кораблем при наземному тренажі космонавтів. Імітаторами, виготовленими на заводі, укомплектовані моделюючі стенди та тренажери, в тому числі для станції “Мир” і космічного корабля “Буран”.

Авіаційна сфера

Авіаційні нашоломні системи ціленаведення (типу Сура), що розроблені та виготовляються на заводі, використовуються на літаках МіГ-29 і Су-27 в комплексі зі створеними також на заводі “Арсенал” головками самонаведення для ракет “повітря-повітря”, отримали високу оцінку спеціалістів багатьох країн і до нинішнього часу за основними параметрами перевищують показники світового рівня. У галузі цивільного приладобудування колектив “арсенальців” по праву пишається розробкою та серійним випуском унікальної за своїми характеристиками кутовиміральної системи ГС-1Л, створеної з використанням оптико-електронної системи і лазерного гірометра власного виробництва. Висока точність гоніометричних вимірювань (гранична помилка не більше 0,5 кутової секунди) використовується як національний еталон кутів.

Також – різноманітна побутова, медична, банківська техніка та інше.

Державна акціонерна холдингова компанія “Артем”

Компанія “Артем” – один з найстаріших заводів України, флагман машинобудівної промисловості як України, так і країн СНД.

Компанія виробляє та експортує понад 70 найменувань спеціальної та авіаційної техніки. Вже більше 10 років компанія займається виробництвом медичної техніки та засобів пересування та реабілітації для людей з обмеженими можливостями.

Сфера діяльності

Компанія виробляє та експортує більше 70 найменувань спеціальної та авіаційної техніки, а також займається виробництвом медичної техніки, засобів пересування і реабілітації для людей з обмеженими можливостями та інше.

Продукція

авіаційні керовані ракети класу "повітря-повітря" для озброєння літаків типу МіГ, Су; комплекси автоматичної перевірки і підготовки до використання всіх видів керованих засобів ураження;

пристрої та обладнання для авіаційних повітряних апаратів;

електроустаткування для автотракторної техніки;

зварювальне обладнання;

засоби реабілітації і пересування для інвалідів;

підйомники-платформи (сходові та вертикальні) для пересування людей з обмеженими фізичними можливостями;

медична техніка: стерилізатори парові;

складне технологічне оснащення: штампи, прес-форми та інше.

Державний науково-дослідний інститут авіації

Державний науково-дослідний інститут авіації – міжгалузєва науково-дослідна установа у складі Національного авіаційного університету. Інститут утворений Кабінетом Міністрів України у 2004 році для провадження наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності з метою вирішення завдань щодо проведення єдиної державної політики з питань науково-технічного супроводження розробки, модернізації, експлуатації, ремонту, робіт із забезпечення продовження встановлених ресурсних показників військової й цивільної авіаційної техніки, із забезпечення безпеки польотів, підготовки й перепідготовки авіаційних фахівців.

Державне підприємство "Завод 410 Цивільної авіації"

"Завод 410 Цивільної авіації" – державне підприємство авіаційної промисловості України. Підприємство здійснює діагностику, ремонт, технічне обслуговування, переобладнання і модернізацію літаків і вертольотів.

Входить до переліку підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки України.

Державне підприємство "Завод 410 ЦА", що має більш ніж шістьдесятирічний досвід ремонту авіаційної техніки, спеціалізується на ремонті літаків Ан-24, Ан-26, Ан-30, Ан-32 та ремонті двигунів Д-36 1 серії, серії 1А, 2А для літаків Як-42, Ан-72, Ан-74. Виробничі цикли є замкнутими і містять всі види робіт – від розбирання до випробувань. Цей ринок послуг є традиційним для заводу, з ним пов'язані всі віхи розвитку підприємства.

Останні роки диктували необхідність вироблення ефективної стратегії і тактики діяльності підприємства, основою якої стало освоєння та розширення додаткових напрямків. Це стосується переобладнання і модернізації літаків; техобслуговування ремонтної заводом техніки; контрольно-відновлювальних робіт літаків; доопрацювань для польотів по МПЛ; продовження призначених ресурсів.

Додаткові послуги чітко вписуються в рамки основної концепції заводу – застосування сучасних засобів діагностики та прогресивних технологій, якість, надійність ремонту і техобслуговування.

Завод має ліцензійне право власності на ремонтну і конструкторську документацію з усіх типів ремонтної ним авіаційної техніки.

Державне підприємство "Івченко-Прогрес"

"Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро "Прогрес" ім.акад. О.Г.Івченка" – державне підприємство, що входить у склад Міністерства промислової політики України. Сферою діяльності підприємства є проектування, виробництво, сертифікація, ремонт, випробування, доведення й становлення серійного виробництва газотурбінних двигунів авіаційного й промислового застосування. Високий рівень конструкторських розробок авіаційних двигунів підприємства підтверджений сертифікатами Державіа-служби України, Авіаційного реєстру Міждержавного авіаційного комітету країн СНД і Bureau Veritas.

Експериментально-дослідний комплекс підприємства, один з найпотужніших у Європі, налічує 17 стендів і 78 установок для вирішення різних завдань щодо проведення випробувань двигунів, їх повузлового доведення, дослідження з метою сертифікації і подальшого вдосконалення конструкції, підвищення надійності й економічності двигунів тощо.

Понад 60 сертифікатів Бюро Верітас, Європейського агентства з авіаційної безпеки (EASA), Головного управління цивільної авіації Китаю, АР МАК і Державіа-служби України підтверджують відповідність типової конструкції, якість, надійність і право на проектування, виробництво, ремонт і модернізацію двигунів підприємства.

Газотурбінні двигуни, виготовлені за документальною ДП "Івченко-Прогрес", успішно експлуатують численні авіакомпанії світу. З багатьма з них підприємство підтримує тісні взаємовідносини, надаючи послуги з ремонту двигунів і забезпечення експлуатації двигунів за технічним станом. Серед близько 50 авіакомпаній в усьому світі підприємство має репутацію серйозного і надійного партнера.

Сьогодні фірма має все, щоб залишатися одним зі світових лідерів у галузі будівництва сучасних надійних і екологічно досконалих двигунів.

Державне підприємство "Державне ківське конструкторське бюро "Луч"

Державне підприємство "Державне ківське конструкторське бюро "Луч" створено в 1965 році як основний розробник в СРСР автоматизованих систем контролю та діагностики спеціальної авіаційної техніки, а в 2010-ті роки є одним з провідних розробників складових частин комплексів авіаційного та протитанкового озброєння України.

Підприємством розроблено та передано у виробництво понад 40 типів складних наукомістких виробів, у тому числі автоматизованих і автоматичних систем контролю та діагностики авіаційних засобів ураження, блоків електричних рульових приводів, інших систем і агрегатів високоточної зброї, а також систем контролю та управління технологічними процесами в промисловості, складної медичної техніки і товарів народного споживання. Продукція, розроблена ДП "ДержККБ "Луч", успішно експлуатується як в Україні, так і в багатьох країнах світу.

ДП "ДержККБ "Луч" є головним підприємством з розробки принципово нової для України спеціальної військової техніки. Затверджена розроблена ДП "ДержККБ "Луч" комплексна програма зі створення названої техніки, яка передбачає участь понад 30 підприємств України. Вироби, що розробляються за цією програмою, включені в розряд пріоритетних.

Серед продукції хотілося б окремо виділити такі:

перевізний протитанковий ракетний комплекс "Бар'єр", який встановлюється на башті бойової машини типу БМП (БТР), та його вертолітна версія "Бар'єр-В";

переносний протитанковий ракетний

комплекс "Скіф";

постріли з протитанковими керованими ракетами "Ступна" та "Комбат", призначених для стрільби з гармати МТ-12 чи танків різних модифікацій;

некеровані та кориговані авіаційні ракети для озброєння різних типів літаків та вертольотів.

Разом зі створенням нових зразків військової техніки, використовуючи накопичений досвід та передові технології, в ДП "ДержККБ "Луч" розроблено цілий ряд виробів медичної техніки, побутових приладів та пристроїв, більше 20 видів товарів народного споживання.

ПАТ "Мотор Січ"

ПАТ "Мотор Січ" – одне з провідних у світі підприємств з розробки, виробництва, ремонту та сервісного обслуговування авіаційних газотурбінних двигунів для літаків та вертольотів, а також промислових газотурбінних установок. Підприємство розташоване в Запоріжжі. Належить до Спільки виробників нафтогазового обладнання.

Станом на 2010 р. ПАТ "Мотор Січ" виготовляє і супроводжує в експлуатації 55 типів і модифікацій двигунів для 61-го виду літаків і вертольотів.

У 2011 р. ПАТ "Мотор Січ" придбало в Білорусі Оршанський авіаремонтний завод.

У 2013 році підприємство посіло 5 місце у рейтингу провідних підприємств високотехнологічного машинобудування України за рівнем управлінських інновацій.

До складу ПАТ "Мотор Січ" належать такі структурні одиниці, розташовані на території України:

Запорізький моторобудівний завод
Запорізький машинобудівний завод ім.В.І.Омельченка

Сніжнянський машинобудівний завод
Волочиський машинобудівний завод
Авіакомпанія "Мотор Січ"
ТРК "Алекс"

Продукція підприємства

Авіадвигуни для літаків

Турбореактивні двоконтурні: АІ-25,

АІ-25ТЛ/ТЛК/ТЛШ, МС-400, Д-36,

Д-436Т1/Т2, Д-436-148, Д-18Т, Д-436ТП,

АІ-22, АІ-222-25, АІ-222-25Ф.

Турбовентиляторні: Д-27

Турбовинтові: АІ-20, АІ-24,

ТВ3-117ВМА-СБМ1

Авіадвигуни для гелікоптерів

Турбовальні: ТВ3-117ВМ, ТВ3-117ВМА,

Д-136, ВК-1500ВМ, ВК-1500ВК, ВК-2500,

ТВ3-117ВМА-СБМ1В, АІ-450

А також допоміжні силові установки, наземні газотурбінні двигуни, газотурбінні електростанції, товари народного споживання тощо.

Державне підприємство "Одеський авіаційний завод"

"Одеський авіаційний завод" – державне підприємство оборонно-промислового комплексу України, яке здійснює модернізацію, ремонт і технічне обслуговування авіаційної техніки. Входить до переліку підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки України.

Зараз ДП "Одеський авіаційний завод" займається ремонтом та модернізацією літаків МіГ-21, МіГ-23, МіГ-27, Л-39 і Як-52. Також виконує ремонт агрегатів навігаційного, радіоелектронного, кисневого, спеціального оснащення і озброєння літаків МіГ-29, Ан-24, Ан-26 і Як-40, двигунів Р-11, Р-195, АІ-25ТЛ, Р-95Ш, М-14П, коробки літальних агрегатів КЛА-2 (3) літака МіГ-29, складання літаків тощо.

Державне підприємство "Конструкторське бюро "Південне" ім.М.К.Янгеля

ДП "Конструкторське бюро "Південне" ім.М.К.Янгеля" – організація з розробки бойових ракетних комплексів та ракетно-космічних систем. Ракетно-космічна техніка

створюється ДП "КБ "Південне" спільно з "ВО Південмаш ім.О.М.Макарова" та іншими суміжними підприємствами.

Одним з найважливіших напрямків діяльності ДП КБ "Південне" є створення космічних апаратів наукового, оборонного та народногосподарського призначення.

Ракети-носії "Космос", "Інтеркосмос", "Циклон-2", "Циклон-3", що були створені на базі бойових ракет, вивели на орбіти ШСЗ більше ніж 1100 космічних апаратів, відігравши значну роль в освоєнні космічного простору.

Створення екологічно чистого космічного носія "Зеніт-2" з повністю автоматизованим процесом підготовки та проведення пуску, забезпеченням високої точності виведення космічних апаратів на визначені орбіти – досягнення світового рівня.

ДП КБ "Південне" має проектні, конструкторські та розрахункові підрозділи з розробки ракет-носіїв, космічних апаратів, ракетних двигунів, приладів, датчиків; експериментальну базу для проведення наземної обробки вузлів та систем ракет, двигунів та космічних апаратів, комплекс нових технологій і матеріалів, станцію нейтралізації та демонтаж міжконтинентальних балістичних ракет.

ДП КБ "Південне" – головна проектно-конструкторська організація України щодо основних проектів, які входять до Національної космічної програми України. В портфелі замовлень КБ – розробка космічних апаратів: "Січ-2", "Січ-3", "Либідь", фінансування яких частково забезпечується Національним космічним агентством України.

Державне підприємство "Харківський машинобудівний завод "ФЕД"

ДП "Харківський машинобудівний завод "ФЕД" – промислове підприємство у місті Харків. Підприємство було засновано 1927 року і отримало всесвітню популярність завдяки випуску знаменитих фотоапаратів серії "ФЕД".

Підприємство також виробляє високоточну паливно- і гідрорегулюючу апаратуру для аерокосмічної промисловості та виконує замовлення для інших галузей машинобудування та залізничного транспорту.

Сьогодні на заводі освоєно виробництво авіаційних агрегатів (інтегральних гідроприводів, агрегатів живлення паливом, систем автоматичного управління авіаційних двигунів, агрегатів систем автоматичного управління польотом, агрегатів гідравлічних систем), які встановлюються на наступні літаки і вертольоти: Ан-32, Ан-70, Ан-72, Ан-74, Ан-124, Ан-140, Ан-148, Бе-200, Іл-78, Іл-96, Ка-32, Ка-52, Мі-8/17, Мі-24, Мі-28, МіГ-27, МіГ-29, Су-27, Су-30, Су-34, Су-35, Ту-95, Ту-142, Ту-160, Ту-204, Ту-214, Як-42, Як-130. Також завод випускає стабілізатор гармати ПВ1888 для танка БМ "Оплот".

Державне підприємство "Новатор"

Державне підприємство "Новатор" є сучасним підприємством з виробництвом високого технічного рівня і сучасними технологіями. ДП "Новатор" – Хмельницький радіотехнічний завод – було засновано в структурі Міністерства радіопромисловості СРСР як одне з підприємств з виготовлення бортового радіоелектронного, радіолокаційного, радіонавігаційного та іншого обладнання для авіаційної та аерокосмічної галузей.

Сьогодні підприємство здійснює широке співробітництво зі споживачами в частині модернізації, післягарантійного ремонту, пропонує послуги, пов'язані з підтримкою працездатності поставлених виробів, навчає фахівців з їх ремонту та обслуговування.

Діяльність: проектування і виготовлення радіоелектронної апаратури для літаків і вертольотів, приладів точної механіки, мікроелектроніки, НВЧ, радіолокаційної техніки.

Таких об'єктів і фотокамер на аеродромі Гавришівка, що поблизу Вінниці, мабуть, ще не бачили. Це фотомайстри Європейської асоціації журналістів Euro avia news навідалися до авіаторів, аби у своїх друкованих виданнях розповісти, а вірніше – показати українську авіацію зсередини. Продемонструвати, що вона є, піднімається в небо і успішно виконує навчально-бойові завдання. Це – на противагу викидам російських ЗМІ, нібито “апалченці” збили все, що літало в українському війську.

Фотокори з Німеччини, Нідерландів, Великобританії та Угорщини представляють рейтингові авіаційні журнали світового рівня. Їхні світлини не потребують текстового коментаря – вони говорять самі за себе.

Свій візит в Україну європейці погодили з вищим військовим керівництвом, яке да-

ло згоду на роботу фотокорів на військових аеродромах Миколаєва, Чугуєва, Старокостянтинова та Вінниці.

Олександр Гольц, який представляє німецький журнал “Огляд для пілотів”, надзвичайно задоволений українським відрядженням.

– Я маю чималий досвід роботи у напрямку авіації, це моє покликання, – каже Олександр, – тож багато бачив на свій вік, але такої майстерності від українських пілотів, чесно кажучи, не очікував. Так, як вони літають – ще ніде не бачив! Обов'язково передам ці враження у своїх роботах.

Олександр Гольц розповів, що для читачів його журналу, особливо у колишній “ГДР”, цікаво бачити на сторінках видання авіатехніку радянського зразка, яка у Східній Німеччині прожила не одне десятиліття і нині є в Україні.

Юрій Ігнат. “Крила України”. Фото автора.

В ОБ'ЄКТИВІ

Німецький фотограф: “Так, як вони літають, – ще ніде не бачив!”

ТРЕНУВАННЯ

Коли надзвичайна подія – спрацьовує взаємодія

На технічній території авіаційних складів ракетного озброєння і боєприпасів Повітряних Сил Збройних Сил України, де командиром полковник Микола Сандул, відбулося пожежно-тактичне тренування з гасіння умовної пожежі із залученням територіальних підрозділів ДСНС.

Начальник служби пожежної безпеки західного територіального відділу пожежної безпеки майор Вадим Дурдас підкреслив, що такі навчання проводяться двічі на рік. Кожна військова частина у Збройних Силах України сьогодні повинна бути готовою до розвитку будь-яких надзвичайних подій, і пожежа – не виняток.

– Особливо актуально це сьогодні, коли Україна захищає свою незалежність і територіальну цілісність. Ми провели ці тренування в рамках виконання практичних заходів Плану пожежної безпеки Хмельницького гарнізону. Особливий склад, командування частини в черговий раз довело, що в разі виникнення будь-якої нештатної ситуації вони спроможні професійно і певнено виконати весь алгоритм дій з локалізації пожежі. А в разі, коли пожежа стає некерованою, – задіяти усі наявні пожежні та інженерні засоби, аби максимально ефективно і без людських втрат загасити об'єкт, на якому здетонували боєприпаси, – підкреслив майор Вадим Дурдас.

Командир частини полковник

Микола Сандул, у свою чергу, зауважив, що на таких об'єктах, як склади, бази чи арсенали, питання організації належного рівня пожежної безпеки – завдання №1.

– Успіх подібних тренувань залежить від постійної натренованості, – зауважив полковник Микола Сандул. – Недоліків практично не було, адже ми щомісяця, за Планом взаємодії спільно з підрозділами ДСНС, МВС та СБУ, тренуємо наш особовий склад за кількома варіантами надзвичайних подій із застосуванням різних ступенів складності умовної пожежі, динаміки її розвитку, з нарощування обстановки різними ввідними. Тому кожен військовослужбовець частини – від рядового солдата до командира, знає весь алгоритм своїх дій від початку будь-якої надзвичайної події до її повної ліквідації, – підкреслив командир.

За підсумками тренувань близько десяти військовослужбовців військової частини за майстерність і професіоналізм під час гасіння умовної пожежі отримали подяки та грамоти від начальника Хмельницького гарнізону.

Андрій Агєєв.
м.Хмельницький.
Фото автора.

За легендою, пожежа виникла через загорання сухої трави при виконанні газозварювальних робіт біля одного із сховищ. Через сильні пориви вітру її локалізувати не вдалося, і вона перекинулася на майданчик відкритого зберігання авіаційних засобів ураження. Для боротьби з надзвичайною ситуацією, відповідно до Плану взаємодії, прибули бойові розрахунки інших військових частин Хмельницького гарнізону та ДСНС. З появою загрози перекидання вогню на сусідні майданчики зберігання визначений особовий склад приступив до евакуації майна і техніки. Спільними зусиллями бойових розрахунків, екіпажу пожежного танка та інженерної машини розгордження пожежу вдалося локалізувати, нейтралізувати та ліквідувати.

Загалом у тренуваннях було задіяно близько сотні військовослужбовців та рятувальників і півтора десятка спеціальної автомобільної та інженерної техніки.

ЗАНЯТТЯ

Бойову техніку готують до холодів

Вдосконаленню знань учасників АТО щодо експлуатації військової техніки та озброєння у холодну пору року були присвячені одноденні інструкторсько-методичні заняття, що відбулися на Луганщині на базі збірної пункту пошкоджених машин сектора “А”.

На захід було залучено усіх командирів та начальників різних ланок, які відповідають за ремонт та обслуговування військової техніки на території проведення бойових дій.

В ролі головного керівника заняття виступив начальник озброєння штабу АТО полковник Іван Волох, а старшими на 9-ти навчальних місцях були начальники служб та заступники керівників секторів з озброєння.

– Незабаром в усіх військових організаціях проводитиметься переведення різних зразків озброєння та військової техніки на зимовий режим експлуатації. Аби провести цей сезонний захід якнайкраще, ми й зібralися. Закликаю до активності щодо обміну досвідом і вироблення єдиної лінії із цього фронту робіт. Немає сумнівів, що від наших сьогоднішніх спільних старань залежатиме вогнева міць українського війська і перемога в цілому, – зауважив на початку заходу полковник Іван Волох.

Найдосвідченіші офіцери-ре-

монтники на практиці показали, як виконувати основні завдання з обслуговування бронетехніки, спеціальних автомобілів, зразків ракетно-артилерійського озброєння тощо. При цьому акцент ставився на вивчення особливостей роботи з технікою в умовах виконання бойових завдань чи несення чергування.

Також керівники на навчальних місцях дали змогу висловити свої власні думки командирам ремонтно-відновлювальних підрозділів, які мають неабиякий досвід участі в проведенні миротворчих місій та АТО. Таким чином, під час коротких дискусій було знайдено оптимальні варіанти виходу з типових проблемних ситуацій.

Наприкінці практичних занять полковник Іван Волох коротко підбив підсумки одноденних зборів, подякував окремим військовослужбовцям за самовіддану службу та визначив основні пріоритети в роботі з озброєнням і технікою протягом вересня-жовтня поточного року.

Дмитро Горбунов. м.Старобільськ.

Робота групи ЦВС – складне поєднання миру і війни

Спека потроху спадає, проте за результатами останніх поїздок групи цивільно-військового співробітництва по передньому краю оборони сектора "М" роботи побільшало.

Вирушаємо в село Кальчик. Точніше – в район залізничного переїзду між населеними пунктами Кальчик та Зоря. Тут потрібно провести працівників Маріупольської дистанції сигналізації та зв'язку поміж оборонних загороджень для виконання ремонтних робіт. Чекаємо, поки вони віднайдуть місце пошкодженого кабелю. Довелось простояти у них над душою понад 2 години.

Поки чекали, підїхали вже давно знайомі побратими з розвідбатальйону. Надали їм запаси необхідних засобів для постійного вжитку. Також, привезли в Орловське запас води бійцям одного з батальйонів територіальної оборони, котрі базуються у цьому на-

селеному пункті.

Проте значну кількість гуманітарної допомоги передали підшефним сім'ям, що проживають у самому Орловському. Це й іграшки для дітей, і дитячий одяг, і запас дитячого харчування та різноманітних продуктів харчування.

Однією з таких є так звана "сім'я мауглі". Юлі – 5 років, а Владу – 4. Вони майже не говорять і взагалі не контактують з іншими людьми, крім батька та матері. Умови проживання – антисанітарні, виховання – відсутнє. Малеча тільки щось трішки лепече, але незв'язно. Мати – безробітна, батько – працює на заводі.

За таких умов іграшки для них за щастя. Продуктів для приготу-

вання їжі для дітей достатньо, проте вони псується. На всі запитання до матері, вона лише спромоглася сказати: "А що я можу зробити?" Дітей шкода... Але, як то кажуть, – батьків не вибирають.

Допомога цим родинам привернула неабияку увагу з боку місцевого населення. Одна бабця так затято кричала про те, що на всіх не вистачає тих товарів, які ми привозимо, що на її крик збіглося ледь не все село. Подейкують, що її син воює на боці самопроголошеної "ДНР".

Далі за планом – Талаківка.

Тут ми обійшли всі позиції українських військових. Деякі бійці приїхали сюди лише тиждень тому. У когось родичі – за, у когось – взагалі не знають про реальне місце знаходження сина чи батька. У когось мама хвора, у когось донька маленька, хтось просто не хоче розголосу, поки не буде перемоги над російським окупантом. Тут зібрані представники різних регіонів, різних професій та різного віку. І традиційно – мета одна: перемогти ворога та не допустити пролиття української крові.

Воду на ці позиції привозять у достатній кількості, продукти та-

кож, проте дуже багато було замовлень на тепловізори. Позиції ворога за кілометр, а вночі наші хлопці без нього сліпі.

Повертаємося. Традиційно, у кожного в душі – безліч емоцій та вражень, але тяжке поєднання мирного життя з окопно-польовим. Коли бачиш хлопців, які добровільно стоять посеред поля, борючись з вітром, – якось важко повертатися у місто і бачити, як у барах-ресторанах у теплі гульбаняють такі ж хлопці, але не такі вірні своїй Вітчизні, як воїни-захисники.

**Ярослава Марченко. "Крила України".
Із зони АТО. Фото автора.**

НА ЛІНІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ

Військові з недовірою ставляться до перемир'я

Вже понад два тижні вздовж лінії розмежування практично дотримується режим перемир'я. Втім, окремі провокаційні випадки застосування бойовиками зброї на деяких напрямках все ж фіксуються.

озброєння, калібр якого перевищує 100 мм.

– Працюючи у складі групи спеціальної моніторингової місії ОБСЄ на передових оборонних рубежах наших частин та підрозділів, по яких напередодні бойовики відкривали вогонь, – розповідає офіцер

Спільного центру контролю та координації лінії розмежування сторін у секторі "А" підполковник Юрій Мудрак, – ми інколи й самі потрапляли під обстріл. Для шокуючих представників ОБСЄ це було беззаперечним доказом порушення бойовиками положень Мінських угод. Працюючи на місцях обстрілів, міжнародні експерти ви-

вчають розміри воронки, беруть на дослідження уламки бомб, снарядів і згодом виносять вердикт про застосування бойовиками того чи іншого озброєння та калібру. Якщо говорити мовою цифр, то знову ж таки у серпні, за даними спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, у зоні відповідальності нашого сектора задокументовано понад 50 випадків застосування бойовиками озброєння, калібр якого перевищує 100 мм. Зокрема, підтверджено застосування незаконними збройними формуваннями мінометів калібру 120 мм.

Водночас, за словами офіцера, увага міжнародних спостерігачів в розрізі здійснення контролю за відведеним згідно із Мінськими домовленостями озброєнням прикута й до діяльності українських підрозділів.

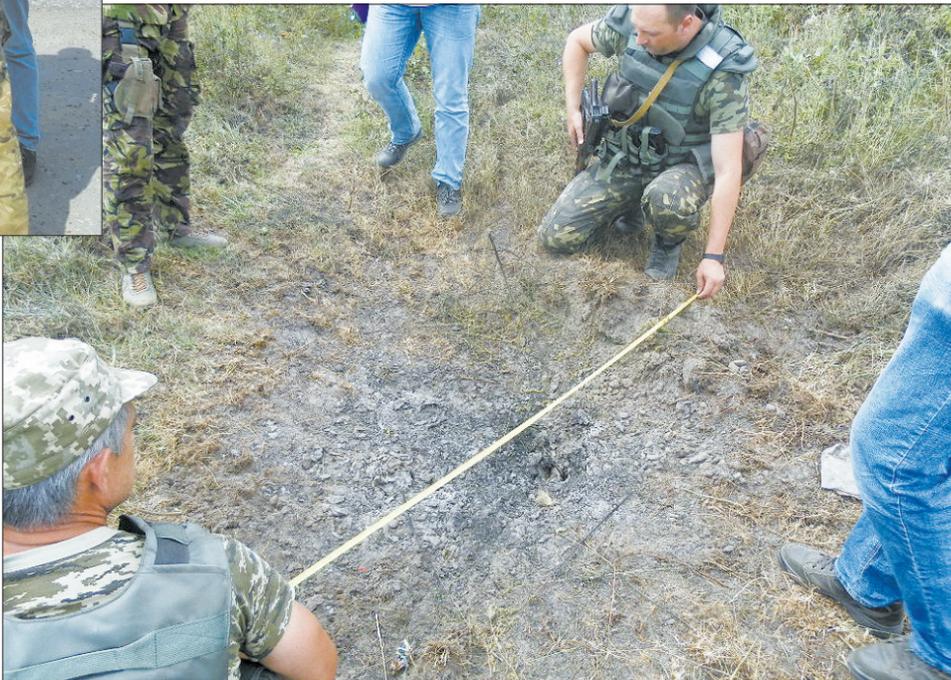
– Жодного факту порушень Мінських домовленостей підрозділами сил антитерористичної операції в секторі "А" представниками спеціальної моніторингової місії ОБСЄ не зафіксовано, – констатував підполковник Юрій Мудрак.

Друга причина, яка змушує з недовірою ставитися до перемир'я, це – активізація розвідувально-диверсійних груп бойовиків. Впродовж останнього часу на передових рубежах вздовж лінії розмежування відбулося декілька бойових зіткнень між підрозділами частин сектора та диверсійними групами незаконних збройних формувань. Усі спроби диверсантів обійти наші позиції були провалені.

Сергій Фурдик.

У командуванні сектора "А" зазначають, що такий перебіг подій вселяє надію на повне припинення вогню, та все ж до остаточного виконання бойовиками Мінських домовленостей ставляться з недовірою. Головна причина цієї недовіри полягає в систематичному порушенні Мінських домовленостей фактично з моменту підписання. Лише у серпні в зоні відповідальності сектора "А" спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ зафіксовано понад 300 випадків порушення режиму перемир'я. Задокументовані випадки порушення Мінських домовленостей говорять не лише про недотримання бойовиками пунктів, що стосуються режиму тиші, а й засвідчують застосування ними важкого

Не розкрився купол...

Не так давно, наприкінці травня, старший солдат військової служби за контрактом Роман Полішвайко здійснив свій перший у житті стрибок із парашутом. І... не розкрився купол!..

В армії Роман – чотири роки. Закінчивши середню загальноосвітню школу, вище художнє професійно-технічне училище та вступивши на заочне відділення інституту математики, фізики і технологічної освіти Вінницького державного педагогічного університету, юнак вирішив обрати армійську стезю й свій перший контракт про проходження служби уклав з командиром окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил.

Перші три місяці служби молодого контрактника промайнули у 300-м навчальному танковому полку 169-го навчального центру Сухопутних військ. Після "учебки" солдат повернувся до Вінниці й продовжив службу в роті охорони окремої бази забезпечення. А наприкінці минулого року, дізнавшись про формування у складі Центру управління пошуково-рятувальним забезпеченням польотів авіації Збройних Сил України спеціальних рятувальних парашутно-десантних груп, перейнявся парашутною романтикою та подав рапорт про переведення. Стан здоров'я та фізичної підготовки старшого солдата Поліш-

вайка були на рівні, непевно, не останню скрипку у цьому зіграло й те, що перед службою в армії Роман декілька років займався пауерліфтингом. Він пройшов військово-лікарську комісію та був призначений на посаду стрільця РПДГ.

Зима й весна промайнули у марш-кидках, заняттях з вогневої, тактичної, фізичної, топогеодезичної, медичної та інших підготовок – навчали всього, що може знадобитися бійцю-рятувнику в тилу ворога. Адже за потреби будь-якої миті РПДГ може вилетіти до зони проведення антитерористичної операції для рятування екіпажів та пасажирів збитих чи пошкоджених терористами повітряних суден. На щастя, такої потреби вже давно не було, тому разом із товаришами по службі Роман наразі тренується, перебуваючи у готовності діяти у будь-який момент. Адже, крім можливої евакуації з тимчасово невідконтрольної уряду України території сходу Донеччини та Луганщини, рятувальна парашутно-десантна група може знадобитися і в інших регіонах країни, де може трапитися надзвичайна подія з літальним

апаратом. Щоправда, звичайно, це – велика різниця: приземлитися посадковим способом на мирній землі й спокійно знайти та евакуювати потерпілих чи стрибати, наражаючи себе на смертельну небезпеку, на територію, зайняту противником і, можливо, під вогнем виконувати свою рятувальну роботу. А може трапитися й таке, готовим варто бути до всього...

І ось, у рамках підготовки до виконання завдань за призначенням, старший солдат Роман Полішвайко разом із товаришами й

командуванням тренується, зокрема, й виконуючи стрибки з парашутом. Перший у своєму житті стрибок солдат виконав наприкінці травня, і він ледь не став фатальним. Вистрибнувши з вертольота на висоті 600 метрів, Роман відчув різкий ривок, про який його попереджали старші товариші – розкрився парашут. Оразу ж юнак підвів очі й розширив їх від здивування: купол не наповнювався повітрям!..

– Відверто кажучи, я навіть злякатися не встиг – так все швидко й несподівано було, – зізнається солдат.

На прийняття рішення були лічені секунди, адже йому просто могло не вистачити висоти, якби він не встиг вчасно зорієнтуватися.

– Взагалі, це – дуже рідкісний випадок із парашутом типу Д-1-5У, – говорить начальник Центру управління пошуково-рятувальним забезпеченням польотів авіації полковник Володимир Благодатських. – За те й цінується він ось уже понад півстоліття, що відрізняється високою надійністю. Та цього разу, як то кажуть, щось пішло не так... Втім, військовослужбовець діяв впевнено й рішуче, проявивши витримку та холонокровність. Дії старшого солда-

та Полішвайка можуть служити прикладом для решти особового складу.

Пересвідчившись у тому, що купол парашута наповнювався повітрям недостатньо, молодий парашутист-дебютант, як досвідчений лікар, одразу ж визначив вірний діагноз: перехлест стропи. Оскільки на парашутах такого типу обрізати стропу немає сенсу, Роман прийняв єдине правильне рішення: рвонув скобу запасного парашута. "Запаска" відкрилася без проблем, і за хвилину солдат приземлився під двома куполами. На щастя, обійшлося без жодної подряпини, хоча після аварійного приземлення на запасному парашуті нерідкі й травми, включаючи переломи.

Оразу ж після приземлення стрибки було призупинено. Продовжили їх після "розбору польотів" – проведення аналізу події й інструктажу. І – що би ви думали, дорого читачі? Не злякавшись пригоди під куполом, Роман одразу ж виконав ще два парашутних стрибки!

На сьогодні на його особистий парашутний рахунок записано ось уже близько двох десятків стрибків. Стрибків різних – вдень і вночі, у простих та складних метеоумовах, з вертольота Мі-8 та літака Ан-26, на землю й на воду – словом, сьогодні стрілець є підготовленим військовослужбовцем РПДГ у повному обсязі.

Олексій Тригуб. "Крила України".

ВИХОВАННЯ

Уроки мужності для школярів Добропілля від десантників

У місті Добропіллі Донецької області відбулись святкові заходи з нагоди 72-ї річниці звільнення Донбасу від німецької окупації. Городяни поклали квіти до Меморіалу пам'яті у центральному міському парку, могил невідомих солдатів.

нює волонтер Яна з ГО "Патріоти Добропілля". – Але наші городяни і так добре знають, що таке війна – 13 червня минулого року Добропілля з "Градів" обстріляли російські окупаційні війська. Снаряди знищили овочеву базу, загинув місцевий чоловік. І у нас є сучасні

– Ми щиро вдячні десантникам за те, що знайшли час і завітали до нас, – каже Лариса Жук, директор Добропільської загальноосвітньої школи №19. – З нагоди 72-ї річниці звільнення від окупації ми підготували школярам відеороліки про Другу світову війну, розповіли, як радянські солдати звільняли наше місто. Але діти хотіли побачити живих визволителів, поспілкуватись з ними особисто. Не залишились без вражень і

– Звільнення у 1943 році селищ Добропілля принесло на нашу землю довгоочікуваний мир, дало можливість працювати шахтам і залізницям, – звернувся до городян міський голова Віктор Дерипаска. – Дякуючи військовим, уже найближчим часом у місті відновився спокій, люди змогли повернутись до колишнього, довоєнного життя.

З нагоди урочистостей у всіх міських школах пройшли святкові лінійки і відкриті уроки. У заходах брали участь військовослужбовці 95-ї окремої аеромобільної бригади ВДВ і 93-ї окремої гвардійської Харківської механізованої бригади. Волонтери з громадської організації "Патріоти Добропілля" спеціально запросили військових, щоб ті провели для школярів Уроки мужності.

– Ми довго думали, як можна розповісти дітям про Другу світову війну, згадати ті жахливі роки окупації і обстрілів, показати героїзм солдатів-визволителів, – пояс-

герої-визволителі – воїни-десантники з 95-ї бригади. Це вони торік першими зайшли у наше місто і вигнали терористів. Саме завдяки їм у Добропіллі сьогодні панує мир. Хто, як не вони, можуть найкраще розповісти дітям про мужність і героїзм. До того ж, солдати охоче погодились.

"Крилаті піхотинці" відвідали 20 шкіл у Добропіллі і доколишніх селах. Вони провели для школярів 9-11-х класів Уроки мужності, розповіли про особливості нинішньої війни проти російських терористів, відповіли на запитання.

самі десантники.

– Ми були на уроці у 9 класі, – розповідають десантники 95-ї оаебр. – Не очікували, що 14-літні діти можуть влаштувати такий мозковий штурм і ставити такі серйозні запитання про війну. Ми спілкувались з ними, як з дорослими людьми. І в їхніх очах бачили вогник надії на наших військовослужбовців, гордість за Українську армію, вдячність за мир і спокій, який сьогодні панує в їхньому місті.

Прес-служба 95-ї окремої аеромобільної бригади.

ПАТРІОТИЧНИЙ ЗАХІД

Молодь проходить школу життя

10 вересня 2015 року на базі Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова розпочався військово-патріотичний захід "Школа виживання – ІХ", що проходить під гаслом "Ми за майбутнє України!"

Захід проводиться під патронатом Всеукраїнського громадського об'єднання "Громадський рух "За Майбутнє" та комітету військово-патріотичного виховання Громадської ради при Міністерстві оборони України відповідно до Указу Президента України від 16 червня 2015 року № 334, згідно з яким у Збройних Силах України триває низка заходів у рамках військово-патріотичного виховання молоді.

– Сьогодні Житомирський військовий інститут у рамках роботи з військово-патріотичного виховання молоді тісно співпрацює як із загальноосвітніми школами, так і з вищими навчальними закладами міста, – розповідає начальник ЖВІ ім. С.П.Корольова генерал-майор Юрій Даник. – Адже нині як ніколи, важливо впливати на формування у молоді національної свідомості, патріотизму, відповідальності та по-

чуття обов'язку захисника Вітчизни, а головне – гартувати їхню фізичну й психологічну готовність до захисту Батьківщини. Саме це і є головною метою нинішніх змагань.

До програми змагань увійшов не лише військово-спортивний блок, що містить воєнізовану естафету, метання гранати на точність, перетягування каната та змагання з міні-футболу. Також у програмі ігор – військовий, військово-туристичний, військово-медичний блоки, в рамках яких відбудеться марш до полігону Високомобільних десантних військ, проходження туристичних етапів, проходження стрілецьких вправ, проходження туристичних етапів, мінного поля, заняття з медичної підготовки, конкурси з розведення багаття і приготування їжі, проходження смуги розвідника, ночівля на полігоні тощо.

Вадим Горбач. м.Житомир.

Сергій Вікарчук: “Для мене війна закінчиться тільки з поверненням Криму”

Цікавих та неординарних людей можна зустріти на передовій сектора “М”. Різних за національністю, місцем проживання та складом сім’ї, проте об’єднаних однією метою. Серед них – боєць з позивним “Вікар”. Саме на фронті він зустрів свій черговий день народження.

Рік тому Сергій переїхав з сім’єю з Євпаторії до Києва. З квітня цього року захищає Батьківщину від російського окупанта. Працює провідним експертом комерційної дирекції на Першому Національному каналі. Має двох донечок 3 і 6 років. Перше, на що звертаєш увагу, – щира українська мова.

– Багато знайомих залишилося в Криму?

– Родичі та друзі, і їм наразі дуже важко. Ситуація складна. Кожен день їм дорікають, що їхній син палить церкви на Донба-

Але приходять люди у формі, захоплюють активістів, а потім продають родичам.

– Строкову службу проходили у Криму?

– Коли мені прийшла повістка, я працював і заочно вчився. Це був 2007 рік. Я дуже хотів служити, але й навчання для мене було важливим. В нашому роду чоловіки не ховаються від армії, а військовий обов’язок – святий борг перед собою і рідними. 5 років мені прислали повістки і давали відстрочку, а я обіцяв прийти, коли закінчу навчання. Коли прийшов, мені сказали, що я вже не потрібний війську. Але це був спосіб вимагання грошей: спочатку просили гроші, щоб дати відстрочку, а потім – щоб взяти до лав Збройних Сил. Це стара, корумпована армія. Але в армію я все таки потрапив. Півроку вчився на водія-механіка танка Т-64. Дивно тільки одне – я не мав ніяких посвідчень на право водіння будь-якого авто, а мене відправили в водії (посміхається). Це були золоті часи, я навчився бути самостійним, зрозумів багато речей у житті. Після навчання в Десні, потрапив у Крим до ВМС України, до берегової охорони. Неочікувано мене поставили на посаду навідника міномета 2с12. Так я став мінометником і матросом. Служив у Перевальному.

– Цікаві випадки були?

– Пам’ятаю, відправили нас на Тузлу, де розбився російський танкер з нафтою. Ми разом з МНС ліквідували наслідки аварії. Самі, без РФ, хоча цей танкер був їхній. Зараз не розумію росіян, коли вони заявляють про те, що Крим – їхня територія. Ми ж замість них рятували Крим від їхніх бездарних дій.

– Як вирішили виїхати на материкову частину країни?

– Майже 7 років після армії я працював в євпаторійській адміністрації. Не змирився з анексією Криму і з родиною поїхав до Києва. Почав працювати на Першому Національному в комерційній дирекції, а ще займався громадською діяльністю щодо переселенців з Криму. Але дуже неспокійно себе почував. Зрозумів, що не там і не те роблю. Я захотів на війну. Але не міг залишити сім’ю.

– Дружина знайшла роботу?

– В Криму вона працювала у місцевій фірмі, а коли переїхали до Києва, намагалася влаштуватися у філіал тої ж таки фірми. На жаль, їй потрібні тільки ті працівники, які думають так, як і керівництво. А ті, що проукраїнських настроїв, їх не цікав-

після завершення завдання. Там було цікаво. Цілими днями обстрілювали наші позиції, але не дуже сильно, і ми якось звикли. Одного дня ми пили чай і насолоджувалися літнім вечором, як почався сильний обстріл. Плечі самі підсакували без мого контролю, були дуже потужні вибухи. Наступного дня ми вже були готові і не прохолоджувалися, як напередодні.

– Доводилося застосовувати зброю за весь час?

– За ці майже 6 місяців ми зброю піднімали лише по тривозі, а вогневого контакту і досі повноцінного не було. Траплялися випадки, коли ми з другом не спали цілими ночами, спостерігаючи за колоною тоді здавалося ворожої техніки, але завжди все закінчувалося добре і, в основному, то були наші. Сьогодні от закінчилося перемир’я, а ми вчора так готувалися: БТР витягли, всюди кулемети поставили, боєприпаси. Вже налаштувалися, що сьогодні все почнеться. Навіть вночі спав з автоматом в обнімку (посміхається).

– З Криму є хлопці?

– Так. Дехто вже демобілізувався. А є з Ялти, з Сімферополя, з Красногвардійського. Нас виявляється не так і мало тут. Великий мінус – багато людей в армії, які досі не розуміють, що вони тут роблять. Дуже багато адекватних, а є такі, що неправильно все розуміють. Можливо, тому, що вони нічого не втрачали. Я прийшов сюди, щоб вороги не пішли далі. Адже тоді мені знову треба переїжджати, знову втрачати свою домівку.

– Напевно, недоречно запитувати, коли, на твою думку, закінчиться війна...

сі, вбиває маленьких дітей, їсть снігурів. В Криму дуже багато проукраїнських людей, але вони вимушені переховуватися. Крим змінився, я його не впізнаю зараз. Там більшість людей уже переконалися, що Росія нічого хорошого не принесе.

– Не переконують повернутися назад?

– Ні. Всі мої друзі підтримують мене. А з минулими “друзями”, які погрожували та переслідували, я припинив всілякі стосунки. Тепер спілкуюся тільки з кримськими українцями. Вони мене підтримують. Турбуються. На жаль, контактувати з ними важко. Боїмося, що їх можуть вислідити.

– Знайомі не попали “під роздачу” російського самосуду?

– Багато хлопців зникло. Деяких ми шукали на материковій частині України, але не знайшли. Скоріш за все, їх уже нема в живих. Когось там показово арештовують, когось залякують, а хтось просто зникає. Таких – не один десяток. Зараз у них вважається модним залякувати кримських татар. Вони викрадають їх і відправляють на продаж. Здавалося б, що це не легально.

лять. Їй постійно відмовляють. Наразі, дружина працює як волонтер. До того ж намагається відкрити свою агенцію з підбору персоналу. Вона навіть не знає, де саме я перебуваю. Кажу тільки, що на першій лінії оборони.

– Після повістки сам собі все закупував, чи щось все таки видали?

– Нічого не брав з собою з речей, тільки 350 гривень. Майже все видали в армії. Вже у військах, після учебки, друзі почали допомагати наложниками, наколінниками, аптечками, пасками та іншим найнеобхіднішим. Після навчання на полігоні нас закинули в сектор “М”. Коли прийшов, то показував свій військовий квиток, що маю пот-

рібні спеціальності танкіста і мінометника. Але ці посади були зайняті, і я став зв’язківцем. Але ж це не так весело (посміхається).

– Як пережив перший обстріл?

– Це був маленький шок. По суті це був обстріл не по нас, але страх і шок був великий. Ми хапалися за автомати і запитували про сховище. А потім вже взагалі не звертали увагу.

– Яке чергування за ці півроку запам’яталися найбільше?

– Це було на інших позиціях. Ми обманули командира, що вміємо водити “Газ-66”, аби тільки потрапити на першу лінію оборони. Цим же транспортом ми і повернулися

– Для мене тільки з поверненням Криму. А в цілому я адекватний воїн, а не істеричка-солдат і розумію, що не володію повною інформацією про перебіг подій в цілому, а це означає, що мої прогнози не коректні. Так, ми бачимо реальне затихання, але все мінливе. Росія – підступна країна, вона робить один крок назад і два вперед. Якщо навіть завтра Путін підпише капітуляцію в Москві і вся територія знову буде належати нам, війна не закінчиться. Чекати зла треба завжди, з такою підступною сестрою ми воюємо вже не одне тисячоліття і ще будемо. Я хочу, щоб до нового 2016 року все скінчилося з Донбасом, а до літа Крим повернувся назад.

Ярослава Марченко. “Крила України”.
Із зони АТО.

A400M сідає на грунт

У Франції розпочалися випробування європейського військово-транспортного літака A400M Atlas на предмет заявлених можливостей щодо виконання зльоту і посадки з ґрунтових злітно-посадкових

смуг. У випробуваннях бере участь прототип із заводським номером MSN002. Тести відбуваються на підготовленій ґрунтовій смузі довжиною 1500 метрів і завширшки 150 метрів.

НАВЧАННЯ

У Латвії стартували маневри "Срібна стріла 2015"

Протягом двох тижнів 2100 солдатів з Латвії, США, Данії, Канади, Великобританії та Німеччини вдосконалюватимуть свої дії у наступі та обороні.

Також в рамках маневрів відпрацюватимуться питання взаємодії об'єктів оборонної промисловості, цивільних державних і муніципальних установ Латвії. Про це повідомляє офіційний веб-сайт міноборони країни.

Від Латвії у маневрах візьмуть участь 1-й і 2-й піхотний батальйони і батальйон підтримки піхоти бригади сухопутних сил, а також підрозділи ППО, інженерних військ, артилерії та захисту від зброї масового знищення. Навчання "Срібна стріла" триватимуть до кінця вересня.

ПЛАНИ

Норвегія має намір оновити підводний флот

Одним з партнерів у реалізації проекту з оновлення підводного флоту Норвегії може стати Польща. Про це повідомляє інформаційне агентство REGNUM з посиланням на оборонне відомство скандинавського королівства.

Назараз міністерство оборони Норвегії опрацьовує можливість кооперації з декількома країнами. Як відзначають в оборонному відомстві Королівства, країна зацікавлена в довгострокових партнерах для масштабної співпраці в рамках створення підводних човнів нового класу. У ході 23-ї міжнародної виставки оборонної промисловості, яка на минулому тижні пройшла в Польщі,

норвезька делегація обговорила це питання з польською стороною.

Перспективи підводного флоту Норвегії обговорюються в міністерстві оборони країни з 2007 року. У 2014 році уряд Королівства вирішив сконцентруватися на можливостях створення нового класу підводних човнів. Зараз проект субмарини перебуває на етапі розробки. Перші ж результати будуть

МАНЕВРИ

У Литві пройдуть навчання СШР НАТО

Навчання сил швидкого реагування НАТО пройдуть у Литві в першій половині наступного року. Про це повідомив головнокомандувач Збройних сил Литви генерал-майор Вітаутас Йонас Жукас. Це будуть вже другі за рахунком навчання. Перші такі маневри були проведені нинішнього року у Польщі.

За словами генерала, передові сили Альянсу потенційно можуть бути задіяні у східних та південних зонах відповідальності Альянсу. У будь-якому випадку застосування СШР залежить від політичних рішень, що будуть прийняті у НАТО, і військовослужбовці Литви братимуть у них безпосередню участь.

Варто зазначити, що 1 вересня в Литві офіційно почав діяти штаб НАТО, де працюватимуть

близько 40 офіцерів. Його основне призначення – підготовка розміщення сил Альянсу, організація й координація міжнародних навчань. Штаб у Вільнюсі очолив полковник Збройних сил Данії Якоб Согард Ларсен. У литовській структурі командування Альянсу працюватимуть офіцери більш ніж із десяти країн НАТО, найбільше представників делегували Німеччина, Канада і Польща.

представлені уряду в 2016 році.

Передбачається, що конкретні контракти на складання човнів будуть укладені вже до 2020 року. А ще через 6-7 років субмарини увійдуть до бойового складу флоту країни.

Сьогодні підводні сили Норвегії представлені 6 субмаринами Ула - це єдині у світі підводні човни даного класу, їхній вік - близько 25 років, а термін експлуатації закінчується.

АМБІЦІЇ

Китай приступив до розробки вертольота-“невидимки”

Китайські авіаконструктори почали роботи з розробки нового бойового вертольота із застосуванням технологій малопомітності в радіолокаційному, інфрачервоному й акустичному діапазонах. Про це повідомляє китайська газета "Чайна дейлі" із посиланням на дані Авіабудівної корпорації Китаю. Імовірно, нове сімейство вертольотів отримало індекс WZ-12.

Новий ударний вертоліт має стати невидимим для систем розвідки і виявлення різних комплексів протиповітряної оборони ймовірного противника. Озброєння ударного вертольота планується розмістити в підфюзеляжних контейнерах, що допоможе значно знизити помітність бойової машини в радіолокаційному спектрі.

Вертоліт оснащуватиметься комплексом зі зниження інфрачервоної видимості і вихлопу його двигунів, що дозволить також зна-

чно скоротити можливість виявлення і ураження ракетами з інфрачервоними системами наведення.

Вертоліт матиме комплекс озброєння та обладнання, призначений для виконання наступальних операцій, боротьби із наземними та повітряними цілями. За своїм призначенням перспективний вертоліт буде частково замінювати основні бойові танки, при цьому матиме вищу мобільність і вогневу потужність.

该图片由 空中巡逻网 上传至 Tieux.Net 图片版权归原创作者所有

СОЦІОЛОГІЯ

Російська агресія змінює шведів

Кількість шведів, які висловлюються за вступ країни до НАТО, помітно зросла за останні роки. Такі висновки були зроблені на підставі проведеного соціологічного дослідження інституту вивчення громадської думки Sifo, що проходило на початку вересня.

Так, відповідно до його результатів, за вступ Швеції до НАТО висловився 41% опитаних. Проти цього - 39%, а 20% респондентів поки не визначилися з рішенням. Порівняно із попереднім подібним опитуванням, що проводилося минулого року, число прихильників Альянсу збільшилося на десять відсотків. Кількість противників, навпаки, скоротилася на 11 відсотків. Якщо ж підсумки нинішніх соціопитувань порівняти із результатами чотирирічної давнини, коли воєнно-політична ситуація у Східній Європі була стабільною, а росіяни не погрожували перенацілюванням свого ядерного потенціалу, палких прихильників вступу Швеції до НАТО було майже вдвічі менше.

Втім, місцеві експерти не дивуються такою швидкістю зміни настроїв населення Швеції. Передсім вони вважають, що потужним поштовхом до зміни настроїв респондентів могло стати минулорічне висловлювання начальника Генштабу про те, що Швеція здатна захищати себе лише протягом одного тижня. На настрої шведів також могли вплинути й дискусії в країні про загрозу з боку Росії.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

ТЕХНОЛОГІЇ

Корабель майбутнього

Британські інженери представили концепт суперкорабля майбутнього. Він буде озброєний торпедами, що розвивають швидкість до 560 км/год, рейковою гарматою, безпілотними літальними апаратами, лазером та іншим футуристичним озброєнням. Для виготовлення корпусу Dreadnought 2050 замість звичайної сталі планують використати прозорий акрил підвищеної міцності, а БПЛА, причеплені до корабля за допомогою нанотрубок, постійно ширятимуть над ним.

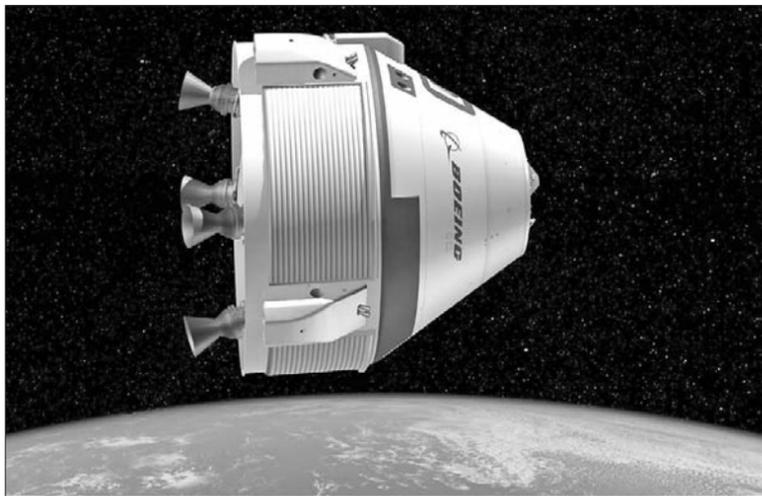
Корабель здебільшого планують використовувати для розвідки. Втім, за необхідності він здатен буде знищувати цілі потужним лазером, коли ті перебуватимуть на малих відстанях. Для знищення об'єктів, віддалених на сотні кілометрів, у носовій частині Dreadnought 2050 встановлять рейкову гармату. Для управління кораблем буде достатньо лише п'яти осіб, а з голографічного командного пункту командир матиме доступ до всіх систем корабля. Увесь екіпаж складе всього 50 осіб.

Звичайно, більша частина технологій, що буде застосована на кораблі майбутнього, ще не існує або перебуває у стадії розробки. Однак у ВМФ Британії переконують, якщо до проекту вдасться залучити кращих науковців, його реалізація не виглядатиме такою примарною.

"ЗОРЯНИЙ ЛАЙНЕР"

Пілотований корабель Boeing отримав назву

Компанія Boeing визначилася з назвою для майбутнього пілотованого транспортного корабля CST-100, за допомогою якого НАСА збирається доставляти астронавтів на Міжнародну космічну станцію. Про це повідомляється на сайті агентства.

Корабель отримав назву Starliner ("Зоряний лайнер"). Його передстартова підготовка буде

проходити у модернізованому ангарі Космічного центру Кеннеді у Флориді, де раніше розташовува-

лися транспортні засоби тепер уже згорнутої програми Space Shuttle.

Перший старт Starliner повинна здійснити ракета Atlas V з майданчика 41-го космодрому на мисі Канаверал. CST-100 здатний доставляти на навколоземну орбіту до семи чоловік. Прототип апарата вперше був представлений публіці на авіашоу в британському Фарнборо в липні 2010 року.

Starliner складається з двох частин: в одній знаходяться астронавти і системи життєзабезпечення, друга призначена для управління кораблем і від'їжджується при його поверненні на Землю. Капсула з астронавтами, як очікується, здатна витримати до десяти польотів у космос. Перший політ намічений на 2017 рік.

ЕРГОНОМІЧНИЙ КОСМОС

SpaceX показала інтер'єр пілотованого корабля Dragon V2

Компанія SpaceX представила відео інтер'єру пілотованого корабля Dragon V2, який, як очікується, в 2017 році почне доставку астронавтів на міжнародну космічну станцію.

За словами представників компанії, внутрішній простір корабля організовано з максимально можливою зручністю для екіпажу. Так, крісла пілотів в ньому виконані з вуглецевого волокна вищої якості з обробкою з алькантари.

У капсулі для астронавтів є чотири вікна, з яких видно космос. На спеціальній панелі члени екіпажу Dragon V2 зможуть в режимі реального часу відслідковувати стан космічного корабля під час польоту.

Астронавти отримають можливість вручну налаштувати температуру на борту (в межах від приблизно 15 до 26 градусів Цельсія). На випадок позаштатних ситуацій для астронавтів пе-

редбачена система евакуації.

Dragon V2 є практично моноблоковим кораблем і здатний транспортувати в вантажопасажирському режимі до чотирьох членів екіпажу разом з корисним навантаженням в 2,5 тонни, у пасажирському режимі – до семи.

НАСА обрало компанії Boeing і SpaceX для будівництва пілотованих космічних кораблів CST-100 (Starliner) і Dragon V2 відповідно. Загальна вартість робіт з їх створення оцінюється в 4,2 мільярда доларів для Boeing і 2,6 мільярда доларів для SpaceX.

СТАРТИ

КНР запустила високоточний супутник зондування Землі

КНР запустила супутник зондування Землі "Гаофен-9" (Gaofen-9), здатний з високою точністю розрізняти об'єкти на поверхні планети і передавати знімки у високій якості.

Запуск був проведений з космодрому Цзюцюань у північно-західній провінції Ганьсу в 12.42

за місцевим часом за допомогою ракети-носія "Великий похід-2D" (Long March-2D). Супутник розроблений Шанхайською академією технологій космічних польотів.

"Гаофен-9" використовуватиметься для планування міст, проектування дорожніх мереж, дослідження земельних ресурсів та допомоги при стихійних лихах. Супутник здатний розрізняти об'єкти на поверхні Землі з точністю менше одного метра.

КРОК ДО ПОЛЬОТУ НА МАРС

Експеримент з управління роботом на Землі з МКС завершився успіхом

Європейські експерти зробили крок вперед, який одного разу може допомогти побудувати нові світи в космічному просторі: астронавт тактично керував роботом на Землі, перебуваючи на Міжнародній космічній станції.

Данський астронавт Андреас Могенсен під ретельним контролем Європейського космічного агентства вставив стрижень у вузький отвір. Перебуваючи на борту орбітальної лабораторії на висоті близько 400 кілометрів над Землею, Могенсен управляв ровером Interact Centaur, який має дві руки-маніпулятори для виконання тонкої роботи, що вимагає високої точності.

Синьо-білий робот зі склоплас-

тику, будівництво якого обійшлося приблизно в 200 000 євро, також має камеру на голові. Вона дає можливість контролеру безпосередньо бачити об'єкт, з яким він працює. Однак здатність бачити очима робота – це не найбільше досягнення розробників. Набагато більше уваги заслуговує здатність відчувати.

Завдяки супершвидким сигналам, що передаються складною системою працюючих синхронно супутників, астронавт в режимі реального часу направив робота в задане місце. Після цього він дуже повільно опустив металевий стрижень, що знаходився в руці-маніпуляторі машини, у вузький отвір на робочій панелі.

Під час першої спроби, коли стрижень увійшов нерівно і уперся в стінку отвору, завдяки технології силового зворотного зв'язку Могенсен відчув це, керуючи ро-

ботом за допомогою джойстика.

Коли після декількох хвилин томливих очікувань стрижень був

успішно вставлений в отвір, почулися оплески і схвальні вигуки.

Вчені й інженери вважають, що

така тактильна технологія має величезний потенціал і в майбутньому зможе дозволити дослідникам не тільки дивитися очима роботів, але і відчувати те, що "відчувають" вони при виконанні тонкої роботи на поверхні інших світів.

"Щоб облямувати перший астронавтів на Марс, а після повернути їх назад додому, спершу нам буде необхідно побудувати на поверхні Червоної планети стартовий майданчик", – говорить Андре Шиле, глава лабораторії Telerobotics & Haptics Laboratory ЄКА. На думку вченого, можливо, саме роботи, такі як Centaur, в майбутньому зможуть здійснити подібне будівництво.

Дана тактильна технологія має великий потенціал і тут, на Землі. "Вона може використовуватися скрізь, де люди піддаються невинуватим ризикам", – додає Шиле.

НА ОРБИТУ

Запущені два європейських супутники навігації

11 вересня 2015 р. з космодрому Куру у Французькій Гвіані стартувала ракета "Союз-СТ-Б". Носій вивів на навколоземну орбіту пару супутників європейської навігаційної системи Galileo.

Довиведення супутників Galileo 9 і Galileo 10 на орбіту здійснює розгінний блок "Фрегат-МТ". Супутники Galileo 9 і 10 розраховані на роботу в орбітальній площині А – одній з трьох площин на навколоземній орбіті, в яких проводиться розгортання європейської навігаційної системи. Супутники виготовлені на замов-

лення Європейського космічного агентства фахівцями німецької компанії OHB-System і британської компанії SSTL. Розмір супутників 2,5 x 1,2 x 1,1 м, розмах сонячних батарей – 14,67 м. Стартова маса космічних апаратів 716 і 715 кг відповідно (так зазначено в прес-релізі компанії Arianespace). Гарантійний тер-

мін служби – 12 років.

Система Galileo призначена для надання послуг високоякісної навігації. Вона сумісна зі своїми найближчими аналогами – американською GPS і російською ГЛОНАСС. На відміну від останніх, європейська система розгортається лише в цивільних інтересах.

ПЛАНИ

"Електро-Л" №2 запустять у середині листопада

На космодромі "Байконур" почалася підготовка до запуску ракети-носія "Зеніт-2SB" з гідрометеорологічним супутником "Електро-Л" №2. Запуск "Зеніту" запланований на 18 листопада. На космодром вже прибули фахівці, які приступили до підготовки до запуску носія і стартового комплексу. Раніше запуск "Електро-Л" кілька разів переносився.

"Електро-Л" №2 забезпечить багатоспектральну зйомку Землі у видимому й інфрачервоному діапазонах з роздільною здатністю 1 км і 4 км відповідно. Штатна періодичність зйомки – 30 хвилин. У разі спостереження стихійних явищ періодичність зйомки за командами із Землі може скласти 10 – 15 хвилин.

Для запуску супутника "Роскосмос" буде використовувати одну з двох ракет-носіїв "Зеніт", поставлених дніпропетровським "Південмашем" в 2014 році. Другий носій планується використати для запуску космічної обсерваторії "Спектр-РГ".

Статтю підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

21 – 27 вересня

21 вересня 1895 р. народився конструктор автожира іспанець Хуан де ла Сієрва.

21 вересня 1942 р. відбувся перший політ американського важкого бомбардувальника Boeing XB-29 "Superfortress".

21 вересня 1949 р. відбувся перший пуск БРДД Р-2 С.П.Корольова з ЖРД РД-101 В.П.Глушко, Капустін Яр.

21 вересня 1964 р. відбувся перший політ американського стратегічного бомбардувальника North American XB-70 "Valkyrie".

21 вересня 1978 р. встановлено світовий рекорд швидкості вертольотів – 368,4 км/год, Г.Р.Карапетян на Mi-24 із запорізькими двигунами ТВ3-117.

22 вересня 1970 р. відбувся перший політ (вільне висіння) бойового СВВП Як-38 (Як-36М), В.Г.Мухін.

22 вересня 1975 р. розпочалися Державні спільні випробування винищувача-бомбардувальника Су-20.

23 вересня 1870 р. під час франко-прусської війни почалася великомасштабна повітряна операція: з обложеного Парижа на 66 аеростатах було вивезено 155 чоловік, близько 3 млн листів і 400 поштових голубів (для зворотного зв'язку з Парижем). Операція проходила з 23.09.1870 по 28.01.1871.

23 вересня 1910 р. здійснена перша спроба перельоту через Альпи. Перуанець Дж.Шавез на Bleriot пролетів над Симплонським перевалом, водночас поставивши новий рекорд висоти – 2 633 м. Досягнення було затьмарене загибеллю пілота під час посадки.

23 вересня 1994 р. в Україну (аеродром Полтава) вперше здійснили візит американські літаки В-1, В-52 на честь святкування 50-ї річниці операції "Френтік".

24 вересня 1924 р. відбувся перший політ літака S-29A І.Сікорського.

24 вересня 1929 р. Дж.Дулітл (США) здійснив демонстраційний сліпий політ (зліт, розворот над аеродромом і посадка) з використанням тільки бортових приладів і сигналів радіомаяка (без візуального орієнтування).

24 вересня 1940 р. створено Івано-Франківську бригаду тактичної авіації.

24 вересня 1970 р. відбулася доставка на Землю місячного ґрунту АМС "Луна-16".

24 вересня 1975 р. літаком Ан-2 перевезений 250-мільйонний пасажир.

25 вересня 1982 р. відбувся перший політ штурмовика Іл-102, екіпаж С.Г.Близнюка.

26 вересня 1943 р. перший політ здійснив британський реактивний винищувач de Havilland DH.100 Vampire.

26 вересня 1951 р. відбувся перший політ de Havilland DH.110. Він став першим двомісним літаком, який в горизонтальному польоті перевищив швидкість звуку.

26 вересня 1956 р. народився начальник Державного науково-дослідного інституту авіації О.В.Харченко.

26 вересня 1981 р. перший політ здійснив реактивний пасажирський літак Boeing 767.

27 вересня 1961 р. відбувся перший політ протичовнового літака Іл-38 конструкції ОКБ С.В.Іллюшина.

27 вересня 2003 р. здійснено успішний запуск європейського космічного зонда SMART-1 з іонним двигуном, РН "Ажріан".

27 вересня 2008 р. відбувся перший в китайській космонавтиці вихід у відкритий космос. Астронавт Чжай Чжиган.

Американський крест українському герою

Чуть більше двох місяців назад українські і мирові СМІ повідомляли про те, що Чрезвычайный и Полномочный Посол США в Україні Джеффри Пайетт передав Національному військово-історичному музею України нагороду полковника Михайла Смильського – "Крест за отличную летную службу". Лётчик-украинец, Герой Советского Союза полковник Смильський ще в воєнні роки був отмечен этой высокой наградой в США, но получить её лично так и не смог из-за начавшейся вскоре после Второй мировой войны, Холодной войны. 5 сентября исполняется 95 лет со дня рождения Героя.

– Это тот пример, когда наградашла своего героя, даже спустя десятилетия. И это ещё одно свидетельство того, что настоящие подвиги воинов не будут забыты. Награждение украинского военного высокой наградой США говорит о том, что у нас – единые ценности, – сказал тогда во время церемонии заместитель Министра обороны Украины, руководитель аппарата Пётр Мехед.

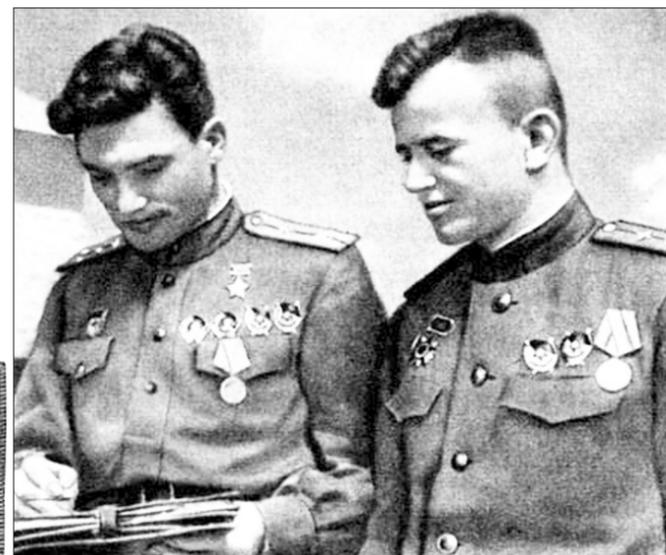
Михаил Смильський народився 5 вересня 1920 року в селі Мохначка Попельнянського району Житомирської області в родині селянина. В 1936 році закінчив 7 класів. Учився в ФЗУ при Київському авторемонтному заводі, паралельно працюючи на виробництві.

В березні 1939 року Михайл був призваний в армію. В 1940 році закінчив Одеську військово-авіаційну школу льотчиків.

С перших днів Великої Вітчизняної війни льотчик Смильський – на фронті. Воював на Юго-Западному, Западному, Сталинградському, Южному і 3-м Білоруському фронтах.

Указом Президіума Верховного Радянського Союзу від 1 травня 1943 року за мужество і героїзм, проявлені в повітряних боях з гітлерівськими захватчиками, старшому лейтенанту Михайлу Смильському присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі "Золота Зірка".

Після Сталінграда Михайл Смильський звільнився з армії і Білорусію, штурмував Кенігсберг. Війну закінчив командиром штурмового авіаполка. За роки Великої Вітчизняної війни М.Смильський здійснив 181 бойовий вилет, особисто знищив або пошкодив 13 фашистських літаків, свідомо

80 танків, 250 автомашин з піхотою і військовими вантажними автомобілями, 10 артилерійських систем різних калібрів, 3 складів з горючим і боєприпасами, вивів із строю більше 500 солдатів і офіцерів противника. За час війни був чотиричі раз поранений.

Після закінчення Великої Вітчизняної війни полковник Михайл Смильський продовжив службу в ВВС. В 1947 році закінчив Вищіє льотно-тактичні курси удосконалення офіцерського складу. В період 10 післявоєнних років очолював Центр підготовки льотчиків-истребителів ВВС СРСР, база якого знаходилася під Волчанськом. Також учив летати льотчиків Китаю, був консультантом по питаннях авіації на кіностудії імені Довженка.

С 1970 року полковник Михайл Смильський – в запасі. Жив у Харкові. Був заступником начальника Харківської об'єднаної технічної школи ДОСААФ, головою федерації авіаційного спорту Харківської області.

Скончався 1 листопада 1990 року. Похований у Харкові на кладовищі № 2. Нагороджений 2 орденами Леніна, 3 орденами Червоного Знамени, орденами Суворова 3-ї ступеня, Олександра Невського, Вітчизняної війни 1-ї ступеня, Червоної Зірки, медалями. І ось, після чотирьох десятиліть після смерті героя нашла йому ще одна нагорода – на цей раз американська.

– Цєю нагородою в Сполучених Штатах Америки відзначають льотчиків за хоробрість і мужество, – розповів про час передачі нагороди посол США і додав, що як і тоді США надавали посильну допомогу в боротьбі з ворогом, так і сьогодні, в часи, коли Україна бореться за свою незалежність, Сполучені Штати підтримують і в подальшому будуть допомагати українцям в цій боротьбі.

ІМЕННИ ЛІТАКИ

Фронту от народа суверенной Тувы

Немногие знают, но в 20-40-е годы минувшего столетия такое административное образование, как Тува, не находилось, как сейчас, в составе Российской Федерации, а было независимым государством. Лишь в 1944 году Тувинская Народная Республика добровольно вошла в состав СССР – сначала, как автономный округ, позднее – АССР, а в наше время – Республика Тыва. Но ещё до вхождения в СССР, с начала Великой Отечественной войны, Тува поддерживала Советский Союз, а тувинские добровольцы героически сражались в рядах Красной армии. Уже в первый день войны ТНР первой поддержала Советский Союз, а 26 июня объявила войну Германии. В 1943 году тувинский народ на свои деньги построил и передал в дар ВВС РККА 10 современных истребителей, фюзеляжи которых украшали соответствующие памятные надписи.

Торжественная передача десяти истребителей Як-7Б состоялась в марте 1943 года на аэродроме Чкаловский в Подольске. Новенькие самолёты делегация Тувинской Народной Республики передала 133-му истребительному авиационному полку ВВС Красной армии. При передаче присутствовал нарком авиационной промышленности А.Шахурин.

Кратце – о боевом пути 133-го истребительного авиационного полка, сформированного в мае 1940 года, в Великой Отечественной войне.

Полк, вооружённый бипланами И-153, вступил в боевые действия в декабре 1941 года в составе 25-й смешанной авиационной дивизии на Закавказском фронте. С февраля по май 1942 года часть воевала на Крымском фронте, после чего была выведена из состава действующей армии для доукомплектования личным составом и переучивания на новую технику. В октябре-декабре 1942 года на самолётах Як-1 полк принял участие в боях на Калининском фронте в составе 266-й штурмовой авиационной дивизии, а затем вновь убыл в тыл для пополнения лётчиками и матча-

стью. Всего за 1941-1942 годы истребители полка сбили в воздушных боях 49 самолётов противника.

К сожалению, дальнейшая судьба машин и лётчиков "Тувинской десятки" сложилась трагически. Когда 133-й полк, пополненный людьми и самолётами, вновь вступил в боевые действия в июле 1943 года на Брянском фронте, в строю, судя по всему, оставался всего один Як-7Б, полученный от тувинской делегации на Чкаловском. Остальные к этому времени оказались разбиты или повреждены в различных лётных происшествиях и сда-

ны в ремонтные органы. А в первом же соприкосновении с воздушным противником 10 июля 1943 года был потерян и этот "Як". Тот вылет также стал последним сразу для четырёх пилотов 3-й эскадрильи...

Приняв активное участие в лётных боях 1943 года на Курской дуге, 133-й полк затем до победного мая 1945 года активно воевал на 1-м Белорусском фронте, получив почётное наименование "Барановичский" и орден Красного Знамени. Особенно отличился личный состав полка в Берлинской операции. Всего за период участия в Великой Отечественной войне лётным составом полка было сбито в воздушных боях 262 самолёта противника.

До конца войны дожили только 3 пилота самолётов, построенных на средства народа Тувы – Тимофей Федорович Амелёченко (проживал после войны в Харькове), Василий Савельевич Новиков, сбивший лично 7 вражеских самолётов (жил в Киеве) и Усам Абдрахимович Мамин (жил в посёлке Лисий Нос Ленинградской области).

Олексій Тригуб. "Крила України".

БОРОТЬБА

Армійські спортсмени вибороли 4 медалі чемпіонату світу та 3 Олімпійські ліцензії

У Лас-Вегасі (США) днями завершився Чемпіонат Світу з боротьби. Загалом Українська чоловіча збірна записала до свого активу 6 медалей, з них 4 вибороли саме спортсмени Збройних Сил України.

Золото і ліцензію у ваговій категорії до 85 кг (греко-римський стиль) виборов солдат-контрактник Жан Беленюк. Бронзу і ліцензію здобули старший сержант Олександр Чернецький у ваговій категорії до 120 кг (греко-римсь-

кий стиль) та працівник Збройних Сил України Павло Олійник (вільний стиль) у ваговій категорії до 97 кг. Також бронзу у ваговій категорії до 61 кг виборов працівник Збройних Сил України (вільний стиль) Василь Шуптар.

До речі, чоловіча збірна з греко-римської боротьби завдяки золоту солдата Беленюка в останній день потрапила до трійки найсильніших борцівських країн світу (з поміж майже 100 країн-учасниць).

ВЕЛОСПОРТ

Армійці взяли 4 золота чемпіонату України з велосипедного спорту на треку

У Львові відбувся чемпіонат України з велосипедного спорту на треку. Армійські спортсмени записали до свого активу 4 золоті нагороди.

Так, працівники ЗС України Роман Гладиш та Віталій Гринів стали першими у командних перегонах на 4 км, а от Віталій Гладиш здобув "золото" у групових перегонах. Ще одне перше місце в особистому залуку (омніум, олімпійські види) посів Роман Гладиш.

14-18 жовтня хлопці змагатимуться на чемпіонаті Європи в Швейцарії.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Українець Віталій Шафар виграв мінський Рою-марафон

За вершину п'єдесталу мінського Рою-марафону боролися два українці – Віталій Шафар і Микола Юхимчук. Шафар подолав півмарафонську дистанцію за 1:04.38 год, Юхимчук поступився йому чотирма секундами. Третім

фінішував росіянин Сергій Попов (1:05,34).

– Конкуренція була, - сказав Віталій Шафар після фінішу в інтерв'ю. – Траса була цікавою: бігли і по старому місту, були і підйоми. Хто був сильнішим, той і

переміг сьогодні.

Серед жінок найшвидшою була білоруска Ольга Мазуренко (1:12.02 год), яка випередила своїх співвітчизниць Марину Доманцевич (1:13,11) та Ніну Савіну (1:13,34).

ФУТБОЛ

Коноплянка увійшов до топ-3 рекордсменів Ліги чемпіонів

Євген Коноплянка продовжує штампувати феєричні дебюти за "Севілью". Спершу в першому матчі за новий клуб він забив "Барселоні" у грі за Суперкубок Європи, а тепер відзначився і в Лізі чемпіонів.

Поединоку проти менхенгладбахської "Боруссії" став для українця дебютним у головному клубному турнірі Європи. І Євген скористався своїм шансом сповна. З'явившись на полі на 83-й хвилині, Коноплянка розкішним голом вразив ворота німців через лише 19 секунд.

Цей неймовірний результат дозволив Євгену посісти третє місце серед найшвидших голеадорів в історії ЛЧ, хто забивав відразу

після виходу на заміну. Лідирують в рейтингу "скоростріли" форвард "Боруссії" Дортмунд Ларс Ріккен і нападаючий "Інтера" Енді Ван дер Мейде.

Обом було потрібно 15 секунд, щоб засмутити воротаря суперника. Перший забив "Ювентусу" у фіналі Ліги чемпіонів 1997 року, а другий відзначився у воротах "Валенсії" в 2004-му. Євгену Коноплянці не вистачило до унікального рекорду 5 секунд.

ГРАЦІЯ

Чотири бронзи і дві ліцензії на чемпіонаті світу з художньої гімнастики

13 вересня в Штутгарті (Німеччина) завершився чемпіонат світу з художньої гімнастики, який також був кваліфікаційним на Олімпійські ігри-2016. Були розіграні дев'ять комплектів нагород.

Українки завоювали чотири бронзові медалі. Лідер збірної України Ганна Різатдінова була третьою у вправах зі стрічкою, обручем і булавами, а також разом з Вікторією Мазур і Елеонорою Романовою стала третьою в командній першості. У особистому багатоборстві Різатдінова за-

йняла п'яте місце, яке забезпечило їй ліцензію на Олімпійські ігри-2016 в Ріо-де Жанейро. Ще одну ліцензію завоювали наші гімнастки Олена Дмитраш, Євгенія Гомон, Олександра Гридасова, Валерія Гудим та Анастасія Возняк у групових вправах, зайнявши 9-е місце в багатоборстві.

БОКС

Кличко очолив рейтинг кращих боксерів світу

Український важковаговик Володимир Кличко вийшов на перше місце у класифікації кращих боксерів світу усіх вагових категорій. Наразі у рейтингу WoxRes P4P "Доктор Залізний Кулак" має 1330 очок.

Стати першим українцем дозволило рішення попереднього лідера рейтингу - американця Флойда Мейвезера завершити кар'єру, внаслідок чого він вибув з ротатії.

На даний момент перша п'ятірка рейтингу WoxRes P4P виглядає таким чином:

1. Володимир Кличко, Україна, суперважка вага.
2. Геннадій Головкин, Казахстан, середня вага.
3. Сауль Альварес, Мексика, середня вага.
4. Сергій Ковальов, Росія, напівважка вага.
5. Менні Пак'яо, Філіппіни, напівсередня вага.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 8315 зам. № 152236.
Перший редактор Сергій Свенцицький

